

Załącznik
do Zarządzenia Nr 42/2022
Wójta Gminy Iłowo-Osada
z dnia 31 maja 2022 r.

RAPORT O STANIE GMINY IŁOWO-OSADA za rok 2021

MAJ 2022 rok

Spis 2 treści

I.	Wstęp	3
II.	Charakterystyka Gminy Iłowo-Osada	4
III.	Sytuacja demograficzna	5
IV.	Rada Gminy Iłowo-Osada	6
1.	Skład Rady Gminy	6
2.	Komisje działające przy Radzie Gminy Iłowo-Osada	7
3.	Działalność Rady Gminy Iłowo-Osada	7
V.	Kierownictwo Urzędu Gminy i jego struktura	7
VI.	Jednostki organizacyjne Gminy Iłowo - Osada	8
VII.	Jednostki pomocnicze – Sołectwa	8
VIII.	Rynek pracy	9
IX.	Organizacje pozarządowe	10
X.	Budżet gminy	12
XI.	Zamówienia publiczne	14
XII.	Podmioty gospodarcze	14
XIII.	Mienie gminy	16
XIII.	Groby i cmentarze wojenne	25
XIV.	Zabytki	25
XV.	Dokumenty planistyczne obowiązujące na terenie Gminy Iłowo-Osada	30
XVI.	Drogi gminne	31
XVII.	Realizacja polityk, programów, strategii	36
XVIII.	Środowiskowy Dom Samopomocy	42
XIX.	Edukacja	43
XX.	Biblioteki gminne	45
XXI.	Ośrodki kultury, sportu, kluby i świetlice	47
	Zakończenie	47

I. Wstęp

Szanowni Państwo,

zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, przedstawiam „Raport o stanie Gminy Iłowo-Osada za rok 2021”.

Niniejszy raport, zawierający informacje i dane dotyczące 2021 r., powstał w oparciu o materiały źródłowe jednostek organizacyjnych Gminy Iłowo-Osada. Obejmuje on podsumowanie działalności Wójta, w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał rady gminy.

Jest to już czwarty raport, dotyczący okresu, w trakcie którego szerzyła się pandemia koronawirusa, a tworzony w nadzwyczajnych okolicznościach, jakimi jest trwająca nadal agresja Rosji na Ukrainę.

W obliczu tak trudnych warunków pracy, pragnę docenić trud, wysiłek i zaangażowanie nas wszystkich - radnych Rady Gminy Iłowo-Osada, sołtysów, kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Iłowo-Osada- w realizację bardzo wielu przedsięwzięć, inwestycji, różnego typu projektów i inicjatyw. Dziękuję wszystkim za dobrze układającą się współpracę, a także rzetelną i efektywną pracę na rzecz rozwoju naszej gminy oraz dobra jej mieszkańców.

Pomimo działań w trudnych warunkach, spowodowanych pandemią COVID-19, co skutkowało koniecznością dostosowania się do zaleceń i obostrzeń ogólnokrajowych, poradziłyśmy sobie z doraźnymi problemami, a dzięki własnym funduszom oraz pozyskanym środkom unijnym i krajowym z sukcesem zrealizowaliśmy nasze plany i założenia inwestycyjne lub też zgodnie z planami kontynuujemy ich realizację w bieżącym roku. Nie oszczędziliśmy środków na remonty, termomodernizację i unowocześnienie wyposażenia naszych jednostek organizacyjnych. Pandemia nie spowolniła działań administracyjnych urzędu, a mimo postępującej pandemii zrealizowaliśmy wiele nowych zadań w postaci licznych inwestycji, projektów społecznych czy edukacyjnych. Część z nich powstała dzięki skuteczności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, zarówno unijnych jak i krajowych, które znacząco wzmocniły nasz potencjał finansowy.

Władze samorządowe, efektywnie i racjonalnie gospodarując środkami publicznymi, podejmowały działania w obszarach kluczowych dla rozwoju gminy, m.in. w sferze: infrastrukturalnej, społecznej czy edukacyjnej.

Przed nami sporo dalszej pracy, nowych wyzwań i zadań. Realizacja planowanych przedsięwzięć i inicjatyw zapewne będzie podlegała weryfikacji po określeniu społecznych i gospodarczych skutków trwającej nadal pandemii koronawirusa oraz z uwagi na toczącą się wojnę między Rosją a Ukrainą. Zapewniam, że dołożymy wszelkich starań, aby zagwarantować mieszkańcom naszej gminy jak najlepsze warunki do życia i rozwoju.

Jestem przekonany, że informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

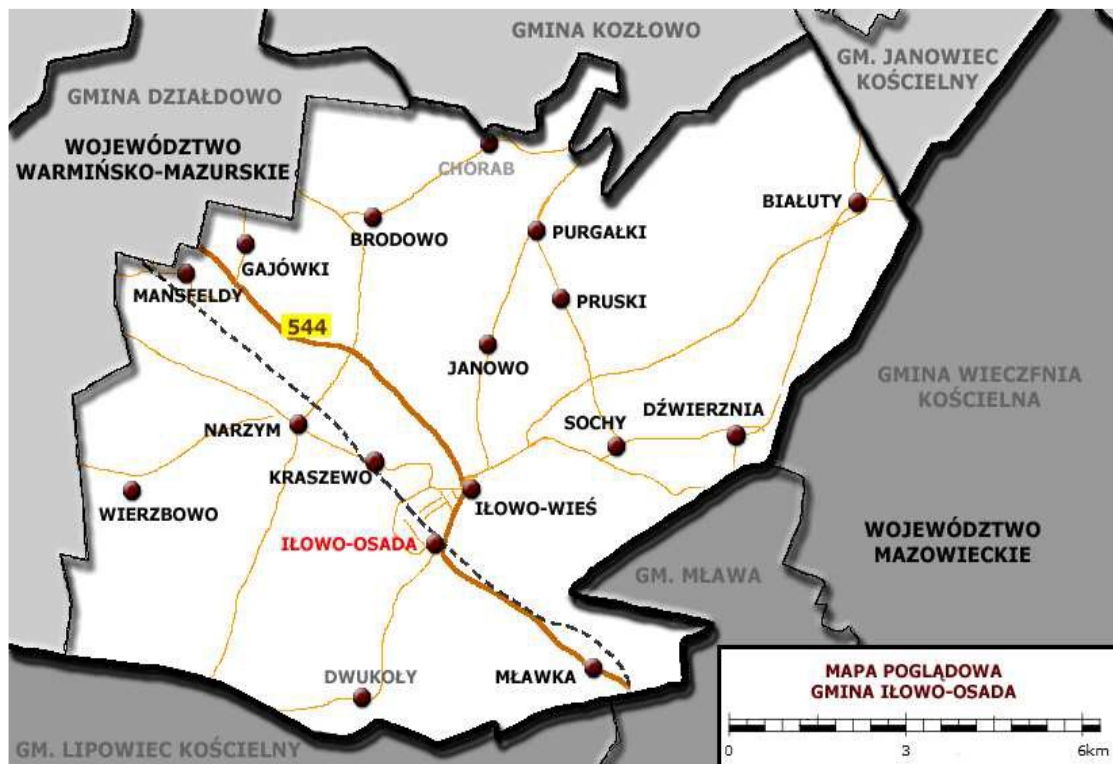
Wójt
/-/ mgr Sebastian Cichocki

II. Charakterystyka Gminy Iłowo-Osada

Gmina Iłowo-Osada jest gminą wiejską położoną w południowej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie działdowskim. Bezpośrednio graniczy ona z gminami Warmii i Mazur: Działdowem (gminą powiatu działdowskiego), Kozłowem i Janowcem Kościelnym (gminami powiatu nidzickiego) oraz Mazowsza: Mławą oraz Wieczfnią Kościelną i Janowcem Kościelnym (gminami powiatu mławskiego).

Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 544 łącząca Brodnicę z Ostrołęką. Do każdej miejscowości w gminie można dojechać drogą o nawierzchni bitumicznej. Miejscowości Iłowo-Osada i Narzym położone są przy szlaku kolejowym Warszawa – Działdowo - Gdańsk.

Mapa 1. Gmina Iłowo-Osada

Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Iłowo-osada_mapa_gminy-02_beax.png

Historycznie do 1975 r. gmina Iłowo-Osada należała do powiatu mławskiego (województwo warszawskie). Po reformie w 1975 r. Gminę administracyjnie przypisano do województwa ciechanowskiego. Ten stan trwał aż do 1999 r., kiedy to na skutek kolejnej reformy samorządowej i przywrócenia samorządowych struktur powiatowych i wojewódzkich Iłowo-Osada została przypisana do powiatu działdowskiego w województwie warmińsko-mazurskim.

W administracyjnym podziale regionu Warmii i Mazur Iłowo-Osada w dalszym ciągu pozostała jedną z gmin wiejskich powiatu działdowskiego. Jednakże w roku 2002 znacząco uszczuplono jej obszar, bowiem rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 września 2001 r. w sprawie ustalenia granic oraz zmiany nazw i siedzib władz niektórych gmin i miast z dniem 1 stycznia 2004 r. dokonano odłączenia od gminy Iłowo-Osada obszarów wsi Krajewo stanowiącego obręb ewidencyjny Krajewo o powierzchni 567,12 ha oraz wsi Piekiełko

stanowiącego obręb ewidencyjny Piekiełko o powierzchni 548,32 ha i przyłączenie ich do dotychczasowego obszaru gminy o statusie miasta Mława. Na skutek tego działania liczba sołectw w Gminie spadła z 17 do 15.

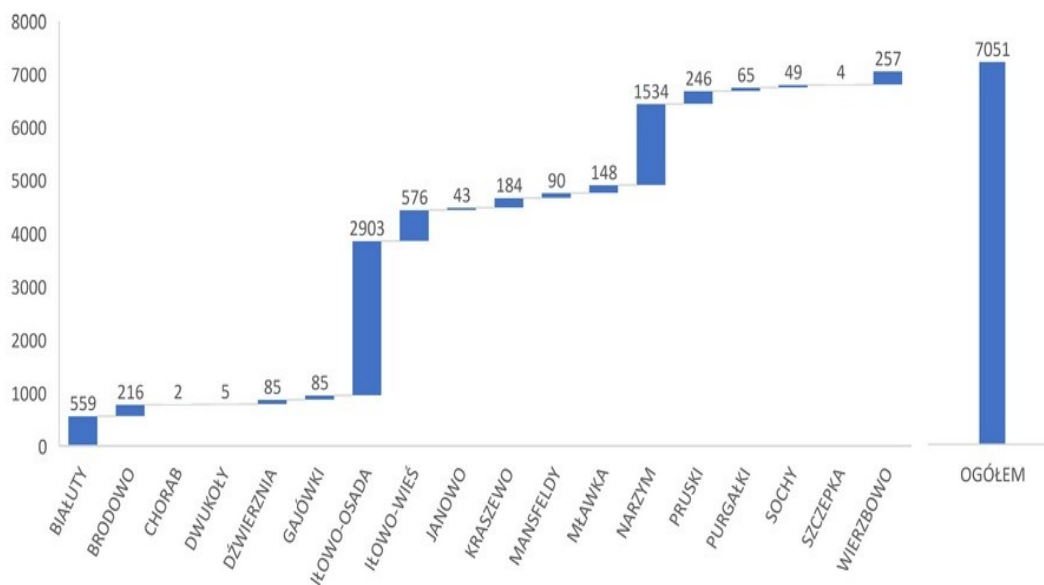
Obecnie gmina Iłowo-Osada zajmuje powierzchnię 10 377 ha, co stanowi 0,03% powierzchni kraju, 0,43% powierzchni województwa warmińsko-mazurskiego i 10,88% powierzchni powiatu działdowskiego, a administracyjnie obejmuje 15 Sołectw. Głównym ośrodkiem gminnym i siedzibą władz samorządowych jest wieś Iłowo-Osada, położona w południowej części Gminy.

III. Sytuacja demograficzna

Na wstępie należy nadmienić, iż do chwili sporządzenia niniejszego raportu Główny Urząd Statystyczny nie opublikował oficjalnych danych za rok 2021, w którym odbył się Narodowy Spis Powszechny, dlatego niektóre dane przywołane są za rok 2020.

Wykaz mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy, Gmina Iłowo-Osada

Liczba mieszkańców Gminy Iłowo-Osada - stan na dzień 31.12.2021 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ewidencji ludności.
(dane na dzień 31.12.2021r) wskazane wyżej wartości oznaczają ilość osób zameldowanych (na pobyt stały oraz na pobyt czasowy) na terenie Gminy Iłowo-Osada - liczby te zapewne nie są do końca zbieżne z ilością osób faktycznie zamieszkujących naszą gminę.

W 2021 roku urodziło się 53 dzieci, a zmarły 94 osoby. Przyrost naturalny był zatem ujemny i wyniósł - 41. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały było również ujemne i wyniosło - 24 (napływ 68 osób, odpływ 92 osoby).

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe w roku 2020).

Lata	Mężczyźni	Kobiety
0–4 lata	203	182
5–9 lat	216	168
10–14 lat	245	211
15–19 lat	211	184
20–24 lata	223	261
25–29 lat	259	251
30–34 lata	266	287
35–39 lat	243	263
40–44 lata	268	240
45–49 lat	248	246
50–54 lata	235	251
55–59 lat	205	216
60–64 lata	231	245
65–69 lat	168	212
70–74 lata	131	185
75–79 lat	57	94
80–84 lat	49	99
85 lat i więcej	32	84
Ogółem	3 490	3 679

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL i SVS.

IV. Rada Gminy Iłowo-Osada

1. Skład Rady Gminy

- 1) Brzeziński Włodzimierz,
- 2) Chuda Ewa,
- 3) Chybiński Jarosław - Wiceprzewodniczący Rady Gminy Iłowo-Osada,
- 4) Danielewicz-Wójcik Olga,
- 5) Grabiński Maciej,
- 6) Jędrzejewska Dorota,
- 7) Kacperowska Dorota - Wiceprzewodnicząca Rady Gminy Iłowo-Osada,
- 8) Kremska Wanda Jolanta,
- 9) Kuchcińska Lidia,
- 10) Małecki Józef,
- 11) Neubert Katarzyna,
- 12) Osiecka Marzena Edyta,
- 13) Stępkowska Halina,
- 14) Świątkowska Teresa - Przewodnicząca Rady Gminy Iłowo-Osada,
- 15) Zaremba Radosław.

2. Komisje działające przy Radzie Gminy Iłowo-Osada

- Komisja Budżetu, Finansów i Planowania,
- Komisja Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Budownictwa, Gospodarki Komunalnej i Nieruchomościami,
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji,
- Komisja Spraw Obywatelskich, Prawa, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Przeciwpowodziowej,
- Komisja Zdrowia, Spraw Socjalnych, Oświaty, Kultury, Sportu i Rekreacji,
- Komisja Rewizyjna,
- Komisja Wspólna.

3. Działalność Rady Gminy Iłowo-Osada

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Wójt, jako organ wykonawczy, wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt przy pomocy Urzędu Gminy od 1 stycznia 2021 roku do 31.12.2021 roku realizował podjęte przez Radę Gminy uchwały w sposób określony uchwałami.

W okresie tym Rada Gminy obradowała na 13 sesjach i podjęła 136 uchwał od Nr XXVIII/178/21 do Nr XL/282/21

Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakim są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Warmińsko-Mazurski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie informacji publicznej, wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Sprawozdanie z wykonania uchwał były składane na bieżąco Radzie Gminy podczas odbywających się sesji.

V. Kierownictwo Urzędu Gminy i jego struktura

Lp.	Nazwa referatu	Wykaz stanowisk	Ilość etatów
1.		Wójt	1
2.		Zastępca Wójta	1/8
3.	Referat Organizacyjno Administracyjny (RO)	Sekretarz Gminy - Kierownik Referatu	7/8
		ds. organizacyjnych i obsługi sekretariatu	1
		ds. administracyjno - gospodarczych	1
		ds. obsługi Rady Gminy, Wójta i samorządu mieszkańców	1
		Informatyk	1
		Kierowca samochodu osobowego	1
		Robotnik gospodarczy	2
4.	Urząd Stanu Cywilnego (USC)	Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego	1
		Z-ca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego	1
5.	Referat Budżetu i Finansów (RF)	Skarbnik Gminy - Kierownik Referatu	1
		ds. księgowości budżetowej	2
		ds. księgowości podatkowej	1
		ds. wymiaru podatków i opłat	1
		ds. kasy	1
		ds. kadr i płac	1
ds. księgowości budżetowej i kontroli zarządczej	1		

6.	Referat Inwestycji, Rozwoju i Zamówień Publicznych (RI)	Kierownik Referatu	1
		ds. utrzymania infrastruktury gminnej	1
		ds. geodezji i gospodarki nieruchomościami	1
		ds. zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska	1
		ds. rolnictwa i ochrony środowiska	1
		ds. gospodarki mieszkaniowej i działalności gospodarczej	1
		ds. inwestycji, pozyskiwania środków zewnętrznych i zamówień publicznych	1
		Robotnik gospodarczy	1
7.	Referat Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji (RE)	Kierownik Referatu	1
		ds. edukacji, zdrowia i pozyskiwania środków pozabudżetowych	1
		ds. kultury, sportu i promocji	1
		ds. zarządzania kryzysowego, spraw obronnych i wojskowych, obrony cywilnej i p. poż. (GCR)	1
		Inspektor Ochrony Danych (IOD)	1
		Radcowie prawni (RP)	1
Audytor wewnętrzny (AW)	1/4		

VI. Jednostki organizacyjne Gminy Iłowo - Osada

Lp.	Nazwa gminnej jednostki organizacyjnej	Adres gminnej jednostki organizacyjnej
1	Gminna Biblioteka Publiczna	ul. Staszica 1 13-240 Iłowo-Osada
2	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	ul. Staszica 1 13-240 Iłowo-Osada
3	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Staszica 1 13-240 Iłowo-Osada
4	Zakład Gospodarki Komunalnej	ul. Wyzwolenia 5 13-240 Iłowo-Osada
5	Zespół Szkół Nr 1 w Iłowie-Osadzie im. Mikołaja Kopernika	ul. Wyzwolenia 11 13-240 Iłowo-Osada
6	Zespół Szkół Nr 2 w Narzymiu im. Jana Pawła II	ul. Kościelna Narzym 13-240 Iłowo-Osada

VII. Jednostki pomocnicze – Sołectwa

1. Białuty,
2. Brodowo,
3. Dźwierznia,
4. Gajówki,
5. Iłowo – Osada,
6. Iłowo – Wieś,
7. Janowo,
8. Kraszewo,
9. Mansfeldy,
10. Mławka,
11. Narzym,
12. Pruski,
13. Purgalki,

14. Sochy,
15. Wierzbowo.

VIII. Rynek pracy

Według stanu na 31 grudnia 2021 roku Stopa bezrobocia w powiecie działdowskim wynosiła 11,6%. Liczba osób bezrobotnych z Gminy Iłowo-Osada, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Działdowie wynosiła 295, w tym 198 kobiet (67,12% ogółu) oraz 97 mężczyzn (32,88% ogółu).

W grupie tej było 68 osób z prawem do zasiłku dla bezrobotnych (w tym 41 kobiet).

W roku 2021 największą liczbę bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, kolejną liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem zawodowym i średnim. Najmniej liczna grupa bezrobotnych to osoby z wykształceniem wyższym.

Wśród osób bezrobotnych z Gminy Iłowo – Osada, 78 osób to osoby do 30 roku życia (w tym 41osób do 25 roku życia), a 80osóbprzekroczyło 50 rok życia.

Wysoka, wynosząca 55,93% wszystkich zarejestrowanych grupa (165 osób), to osoby długotrwale bezrobotne, czyli pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu przygotowania zawodowego dorosłych.

Badania rynku pracy z uwzględnieniem zmiennej: miasto - wieś potwierdzają tezę o szczególnie niekorzystnej sytuacji ludności wiejskiej na rynku pracy. Udział bezrobotnych mieszkańców wsi w ogóle bezrobotnych powiatu działdowskiego jest znacznie wyższy niż udział mieszkańców miast i oscyluje na poziomie 60% . Świadczy to o koncentrowaniu się bezrobocia na terenach wiejskich.

Sytuacja na rynku pracy mieszkańców wsi jest diametralnie różna od sytuacji ludności miejskiej, przede wszystkim z uwagi na mniejszą liczbę podmiotów gospodarczych tworzących wiejski rynek pracy, zubożenie wsi ograniczające zakres działalności gospodarczej i handlowej oraz niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych ludności wiejskiej. Czynniki te oraz brak mobilności spowodowały, że bezrobocie na wsi jest zjawiskiem bardziej trwałym i zarazem trudniejszym do ograniczenia.

Na koniec września 2021 r. w powiecie działdowskim w systemie REGON zarejestrowanych było 4783 podmiotów gospodarczych.

Zdecydowana większość podmiotów – 1968 funkcjonuje na terenie miasta Działdowa, 979 podmiotów w mieście i gminie Lidzbark, natomiast najmniej podmiotów gospodarczych – 296zlokalizowanych jest na terenie gminy Płońnica. Najwięcej podmiotów gospodarczych obejmuje sektor handlu i budownictwa oraz przetwórstwa :

- rolnictwo 152
- przetwórstwo 387
- budownictwo 958
- handel 913
- transport 272
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa 86
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości 309
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 296
- edukacja 187
- działalność związana z kulturą i rozrywką 116
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna 321
- administracja publiczna i obrona narodowa 61

- pozostałe działalności 725

Najważniejszą rolę w obszarze rynku pracy odgrywają pracodawcy, którzy tworzą miejsca pracy. Największą ich grupę - 4578 podmiotów gospodarczych- stanowią pracodawcy zatrudniający od 0 do 9 pracowników.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny www.stat.gov.pl

IX. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, kluby sportowe zarejestrowane na terenie Gminy Iłowo-Osada

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Typ rejestru	Organizacja Pożytku Publicznego	Wpisy dot. postępowania upadłościowego
1.	GMINNY KLUB SPORTOWY "POLONIA" IŁOWO	IŁOWO-OSADA	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
2.	KLUB SPORTOWY "ISKRA" NARZYM	NARZYM	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
3.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU GMINY IŁOWO-OSADA	IŁOWO-OSADA	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
4.	STOWARZYSZENIE "WSPÓLNOTA NARZYM"	NARZYM	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
5.	STOWARZYSZENIE "ZIELONA DROGA" W BIAŁUTACH	BIAŁUTY	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
6.	STOWARZYSZENIE "NASZE DZIEŁO" W BRODOWIE	BRODOWO	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
7.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU IŁOWA-WSI	IŁOWO-OSADA	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
8.	STOWARZYSZENIE MOTOCYKLOWE "SHYK WILKI"	PURGAŁKI	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
9.	STOWARZYSZENIE SPOŁECZNO-OŚWIATOWE "ŻACZEK"	BIAŁUTY	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
10.	STOWARZYSZENIE EDUKACYJNE SZANSA PRZY ZSZ W IŁOWIE-OSADZIE	IŁOWO-OSADA	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
11.	Stowarzyszenie „AKTYWNY SENIOR”	IŁOWO-OSADA	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE

Ochotnicze straże pożarne zarejestrowane na terenie Gminy Iłowo-Osada

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Typ rejestru	Organizacja Pożytku Publicznego	Wpisy dot. postępowania upadłościowego
1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W WIERZBOWIE	WIERZBOWO	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
2.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BRODOWIE	BRODOWO	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
3.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W BIAŁUTACH	BIAŁUTY	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
4.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W IŁOWIE	IŁOWO-WIEŚ	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE
5.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W NARZYMIU	NARZYM	Rejestr Stowarzyszeń	NIE	NIE

Główne cele i zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi określa Roczny program współpracy Gminy Iłowo-Osada z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, opracowywany na każdy rok kalendarzowy. Stanowi on podstawę budowania partnerstwa pomiędzy Gminą Iłowo-Osada a organizacjami pozarządowymi, służy rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w podejmowaniu lokalnych inicjatyw.

Roczny program współpracy Gminy Iłowo-Osada z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021 został przyjęty Uchwałą Nr XXVI/153/20 z dnia 26 listopada 2020 r. i był zgodny z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1535 z późn. zm.).

W roku 2021 dla organizacji pozarządowych Wójt Gminy Iłowo-Osada Zarządzeniem Nr 3/2021 z dnia 18 stycznia 2021 r. ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2021 roku przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego. Organizacje pozarządowe miały 21 dni na złożenie swoich ofert na realizację poszczególnych zadań. W tym okresie w ramach otwartego konkursu ofert wpłynęły dwa wnioski. Na podstawie Zarządzenia Nr 13/2021 z 17 lutego 2021 r. w sprawie wyboru i ogłoszenia najkorzystniejszych ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2021 roku przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego dokonano wyboru:

1. Klub Sportowy „Iskra Narzym” otrzymał dofinansowanie w wysokości 50 000,00 zł.
2. Klub Sportowy „Polonia Iłowo” otrzymał dofinansowanie w wysokości 65 000,00 zł.

Ponadto w roku 2021 obowiązywało Zarządzenie nr 78/2019 z dnia 29.11.2019 r. na powierzenie realizacji zadania własnego Gminy Iłowo-Osada dla Caritas Diecezji Toruńskiej – Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas Diecezji Toruńskiej im. św. Jana Pawła II w Iłowie-Osadzie z zakresu pomocy społecznej, pod nazwą: „Prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Iłowie-Osadzie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie z terenu Gminy Iłowo – Osada od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.”. Wysokość dotacji na realizację zadania na rok 2021 r. wynosiła 648 178,00 zł.

Zarządzeniem nr 86/2019 Wójta Gminy Iłowo-Osada z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadania Gminy Iłowo-Osada w zakresie pomocy społecznej pod nazwą: "Świadczenie w latach 2020-2022 usług opiekuńczych dla podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie w miejscu ich zamieszkania" dokonano wyboru oferty Polskiego Czerwonego Krzyża - Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Okręgowego PCK z siedzibą w Olsztynie na stałą kwotę 315 000,00 zł. Realizacja powierzonych zadań przebiegała zgodnie ze złożoną ofertą.

W roku ubiegłym stowarzyszenie zwykle „Aktywny Senior” wystąpiło do Gminy Iłowo-Osada reprezentowanej przez Wójta Gminy Iłowo-Osada Pana Sebastiana Cichockiego z wnioskiem o dofinansowanie w wysokości 8 000,00 zł działania pod tytułem „Profilaktyka zdrowia i wypoczynku osób w wieku emerytalnym receptą na dobre samopoczucie i otwartość na innych.”. Stowarzyszenie „Aktywny Senior” otrzymało środki finansowe w wysokości wnioskowanej kwoty na podstawie umowy nr 59/2021 zawartej z gminą Iłowo-Osada, oraz zrealizowało zamierzone działanie profilaktyki zdrowia w ramach niniejszej umowy.

W 2021 r. współpraca z organizacjami pozarządowymi polegała także m.in. na udostępnianiu lokali na spotkania organizacji pozarządowych, prawnej pomocy czy umożliwieniu konsultacji merytorycznej przed złożeniem oferty konkursowej przez organizacje w celu pozyskania środków. Każda organizacja pozarządowa z terenu gminy mogła uzyskać indywidualną pomoc merytoryczną i formalną w przypadku ubiegania się o środki na rozwój społeczny i gospodarczy gminy Iłowo-Osada, jak również pomoc w nawiązaniu kontaktów z innymi organizacjami pozarządowymi. Ze względu na ogólnospołeczne obostrzenia sanitarne z powodu zachorowań na COVID-19, działalność organizacji pozarządowych została ograniczona.

X. Budżet gminy

Budżet gminy został uchwalony 29 grudnia 2020 roku Uchwałą Rady Gminy Iłowo-Osada Nr XXVII/177/20 w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2021.

Uchwalono dochody w wysokości 45.720.748,00 zł oraz wydatki w wysokości 48.476.861,00 zł. Planowany deficyt budżetu w wysokości 2.756.113,00 zł.

W kwocie dochodów ogółem planowano dochody bieżące w wysokości 35.682.147,00 zł, dochody majątkowe w wysokości 10.038.601,00 zł. Dotacje celowe na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych w wysokości 12.548.444,00 zł oraz dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 99.000,00 zł.

Po stronie wydatków, planowano wydatki bieżące w wysokości 35.403.081,00 zł oraz wydatki majątkowe w wysokości 13.073.780,00 zł, w tym wydatki inwestycyjne w wysokości 12.782.990,00 zł i pozostałe wydatki majątkowe na kwotę 290.790,00 zł.

W kwocie wydatków bieżących planowano 12.548.444,00 zł na realizację zadań zleconych, a także 89.000,00 zł na finansowanie zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, na prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych 127.754,00 zł oraz 10.000,00 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii. W trakcie roku budżetowego dokonywano zmian budżetu uchwałami i zarządzeniami.

W wyniku tych zmian budżet gminy zmienił się i na dzień 31 grudnia 2021 r. plan wynosił odpowiednio:

- po stronie dochodów 45.768.996,35 zł (w tym: dochody bieżące – 37.323.284,35 zł, dochody majątkowe – 8.445.712,00 zł) zwiększenie o 48.248,35 zł,

- po stronie wydatków 49.885.094,81 zł (w tym: wydatki bieżące – 36.143.358,81 zł, wydatki majątkowe 13.741.736,00 zł) zwiększenie o 1.108.233,81 zł. Deficyt budżetu w wysokości 4.116.098,46 zł.

Dochody wykonano w kwocie – 44.837.179,44 zł tj. 98,0 % w stosunku do planowanych. Dochody majątkowe wykonano w kwocie 7.561.372,06 zł tj. 89,5 % w stosunku do planu. Dochody bieżące wykonano w kwocie 37.275.807,38 zł tj. 99,9 %.

Wydatki ogółem wykonano w kwocie 45.885.595,24 tj. 92,0 % w stosunku do planu. Wydatki majątkowe wykonano w kwocie 12.748.675,24 zł tj. 92,8 %. Wydatki bieżące wykonano na kwotę 33.136.920,00 zł tj. 91,7 %. Wydatki realizowane były sukcesywnie, zgodnie z zawartymi umowami i porozumieniami oraz zgodnie z potrzebami.

Budżet gminy za 2021 rok zamknął się deficytem w kwocie 1.048.415,80 zł i był niższy od planowanego o kwotę 3.067.682,66 zł.

Zobowiązania gminy na koniec 2021 r. z tytułu kredytów i pożyczek wynosiły 6.282.268,59 zł w tym pożyczka na prefinansowanie zadań realizowanych ze środków unijnych 1.021.393,00 zł.

Realizacja przedsięwzięć i programów wieloletnich na dzień 31.12.2021 r. przedstawia się następująco:

1. Zmieniam siebie – dbam o rodzinę – Całkowita wartość zadania 187.737,50 zł, Plan na 2021 rok 145.530,46 zł wykonanie 145.530,46 zł.
2. Erasmus+ Świadoma technologia w przyszłość - Całkowita wartość zadania 92.593,00 zł. Plan na 2021 rok 34.893,00 zł wykonanie 16.139,22 zł.
3. Erasmus+ Wyzwania dla szkół wiejskich - Całkowita wartość zadania 97.857,00 zł. Plan na 2021 rok 41.375,00 zł wykonanie 26.263,41 zł.
4. Erasmus+ Wkraczać w przyszłość z grammi umysłowymi - Całkowita wartość zadania 160.694,00 zł. Plan na 2021 rok 64.777,00 zł wykonanie 6.056,36 zł.
5. Akademia kreatywnego przedszkolaka w przedszkolu w Iłowie-Osadzie - Całkowita wartość zadania 136.960,00 zł. Plan na 2021 rok 0,00 zł.
6. Akademia kreatywnego przedszkolaka w przedszkolu w Narzymiu - Całkowita wartość zadania 128.320,00 zł. Plan na 2021 rok 0,00 zł.
7. Adaptacja i modernizacja budynku dla celów świetlicy środowiskowej wraz z wyposażeniem w miejscowości Pruski – Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych - Całkowita wartość zadania 964.504,00 zł. Plan na 2021 rok 930.626,00 zł, wykonanie 919.458,85 zł.
8. Modernizacja budynków użyteczności publicznej – ZS 1 w Iłowie-Osadzie i ZS 2 w Narzymiu w celu zwiększenia efektywności energetycznej. Całkowita wartość zadania 7.130.635,80 zł. Plan na 2021 rok 7.021.711,00 zł, wykonanie 6.924.035,20 zł.
9. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnych i wodociągowych na terenie gminy Iłowo-Osada (etap I Iłowo-Wieś-Janowo; etap II Janowo-Brodowo). Całkowita wartość zadania 2.048.751,00 zł. Plan na 2021 rok 1.987.751,00 zł, wykonanie 1.986.004,16 zł.
10. E-Administracja w Gminie Iłowo-Osada. Całkowita wartość zadania 1.641.755,00 zł. Plan na 2021 rok 802.895,00 zł, wykonanie 184,50 zł.
11. Ochrona różnorodności biologicznej w gminie Iłowo-Osada poprzez kanalizację ruchu na obszarach chronionych. Całkowita wartość zadania 1.255.460,69 zł. Plan na 2021 rok 4.920,00 zł, wykonanie 4.000,00 zł.
12. Przygotowanie oraz przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zakup energii elektrycznej. Całkowita wartość zadania 11.623,50 zł. Plan na 2021 rok 3.874,50 zł, wykonanie 1.568,25 zł.

13. Remont lokalu mieszkalnego w świetlicy w m. Pruski. Całkowita wartość zadania 27.116,00 zł. Plan na 2021 rok 25.548,00 zł, wykonanie 25.547,01 zł.
14. Przebudowa boiska sportowego w miejscowości Iłowo-Osada. Całkowita wartość zadania 4.936.690,00 zł. Plan na 2021 rok 2.000.000,00 zł, wykonanie 2.000.000,00 zł.
15. Wykonanie dokumentacji technicznej na przebudowę ul. Staszica w Iłowie-Osadzie. Całkowita wartość zadania 42.000,00 zł. Plan na 2021 rok 42.000,00 zł, wykonanie 35.500,00 zł.
16. Przebudowa dróg osiedlowych w m. Białuty – Poprawa jakości dróg oraz bezpieczeństwa mieszkańców. Całkowita wartość zadania 341.858,93 zł. Plan na 2021 rok 3.900,00 zł, wykonanie 3.900,00 zł.

XI. Zamówienia publiczne

Zamówienia klasyczne o wartości mniejszej niż progi unijne, o których mowa w dziale III ustawy Prawo Zamówień Publicznych, z wyłączeniem zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi – Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy - liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia albo zawarciem umowy w 2021r. na roboty budowlane wynosiła 5 szt., na usługi – 2 szt.

Łączna ilość zamówień w 2021r. na roboty budowlane - 5 szt. -Wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług- 11 218 695,83 zł.

Łączna ilość zamówień w 2021r. na usługi - 2 szt. Wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług - 160 271,14zł.

Zamówienia klasyczne o wartości równej lub przekraczającej progi unijne- w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 132 ustawy Prawo Zamówień Publicznych - liczba postępowań zakończonych udzieleniem zamówienia albo zawarciem umowy w 2021r. wynosiła 1.

Wartość zawartych umów bez podatku od towarów i usług - 1 566 487,16 zł

Ponadto udzielono za kwotę 8 066 817,59 zł zamówień, których wartość nie przekraczała 130 000 złotych i niestosowano przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych z uwagi na wartość zamówienia.

XII. Podmioty gospodarcze

Podmioty gospodarcze w rejestrze Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii na terenie Gminy Iłowo-Osada w 2021 roku.

Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 (Wymiary: Rodzaj działalności)	
Ogółem	45
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4
przemysł i budownictwo	16
pozostała działalność	25

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANE DO REJESTRU REGON	
Podgrupa: Gminne i powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne wg PKD 2007 (Wymiary: Gestor; Sekcje wg PKD 2007)	
gminne samorządowe jednostki organizacyjne; ogółem	5
powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne; ogółem	1
Podgrupa: Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 (Wymiary: Sekcje wg PKD 2007)	
Ogółem	329
Podgrupa: Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 (Wymiary: Sektory własności)	
Ogółem	113
sektor publiczny; ogółem	20
sektor prywatny; ogółem	93
Podgrupa: Podmioty gospodarki narodowej wg formy prawnej (Wymiary: Rodzaje podmiotów)	
Spółdzielnie ogółem	4
Spółki handlowe ogółem	19
Spółki handlowe - z udziałem kapitału zagranicznego razem	1
Spółki cywilne ogółem	9
Podgrupa: Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD 2007 (Wymiary: Rodzaj działalności)	
Ogółem	442
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23
przemysł i budownictwo	130
pozostała działalność	289
Podgrupa: Podmioty wg klas wielkości (Wymiary: Klasy wielkości)	
Ogółem	442
0 - 9	425
10 - 49	12
50 - 249	4
1000 i więcej	1
Podgrupa: Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych (Wymiary: Sektory własności)	
Ogółem	215
sektor publiczny; ogółem	16
sektor prywatny; ogółem	199
Podgrupa: Podmioty wg sektorów własnościowych (Wymiary: Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej)	
podmioty gospodarki narodowej ogółem	215
sektor publiczny - ogółem	20
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	15
sektor prywatny - ogółem	422
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	329
sektor prywatny - spółki handlowe	19
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1
sektor prywatny - spółdzielnie	4
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	22

WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Podgrupa: Podmioty wyrejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 (Wymiary: Rodzaj działalności)	
Ogółem	26
Przemysł i budownictwo	11
pozostała działalność	15
Podgrupa: Podmioty wyrejestrowane wg sektorów własnościowych (Wymiary: Rodzaje podmiotów gospodarki narodowej)	
podmioty gospodarki narodowej ogółem	26
sektor prywatny - ogółem	26
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	26
sektor prywatny - spółdzielnie	0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablica>)

XIII. Mienie gminy

Mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do gminy oraz mienie innych komunalnych osób prawnych. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego Gminy Iłowo-Osada obejmuje zestawienie danych o majątku Gminy Iłowo-Osada na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Podstawowe informacje o składnikach majątkowych Gminy Iłowo-Osada.

Własność Gminy Iłowo-Osada stan na 31 grudnia 2021 r.

Powierzchnia ogółem - 231.00 ha w tym:

1. Użytki rolne - 57.00 ha,
2. Lasy - 5.00 ha,
3. Tereny zurb. - 11.00 ha,
4. Drogi - 158.00 ha.

Budynki i lokale mieszkalne:

1. Kraszewo budynek nr 31 – 1 lokal mieszkalny,
2. Kraszewo budynek nr 10 - 1 loka l mieszkalny,
3. Białuty 40 budynek mieszkalny – 1 lokal mieszkalny,
4. Dźwierznia 25 budynek mieszkalny jednorodzinny – 1 lokal mieszkalny
5. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Nowa 1 – 13 lokali mieszkalnych,
6. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Nowa 3 – 11 lokali mieszkalnych,
7. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Nowa 5 – 14 lokali mieszkalnych,
8. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Nowa 7 – 10 lokali mieszkalnych,
9. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Nowa 9 – 10 lokali mieszkalnych,
10. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Kochanowskiego 2 – 1 lokal mieszkalny,
11. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Leśna 5 – 5 lokali mieszkalnych,
12. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Kraszevska 3 – 4 lokale mieszkalne (budynek uległ zniszczeniu w wyniku pożaru),
13. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Jagiellońska 3 – 1 lokal mieszkalny,

14. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Jagiellońska 26 – 1 lokal mieszkalny,
15. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Akacyjna 2 – 1 lokal mieszkalny,
16. Iłowo-Osada budynek mieszkalny ul. Lipowa 5 – 1 lokal mieszkalny,
17. Brodowo 50 budynek mieszkalny - 4 lokale mieszkalne,
18. Brodowo 23 budynek mieszkalny jednorodzinny – 1 lokal mieszkalny
19. Gajówki 3 budynek mieszkalny – 1 lokal mieszkalny,
20. Gajówki 4 budynek mieszkalny – 1 lokal mieszkalny,
21. Narzym budynek mieszkalny ul. Leśna 26 – 2 lokale mieszkalne,
22. Narzym budynek mieszkalny – 13 – 1 lokal mieszkalny,
23. Narzym budynek mieszkalny ul. Wierzbowska 1 – 1 lokal mieszkalny,
24. Pruski 8 budynek mieszkalny – 1 lokal mieszkalny,
25. Pruski 3B budynek mieszkalny – 1 lokal mieszkalny,
26. Sochy 23, budynek mieszkalny – 1 lokal mieszkalny.
27. Sochy (Szczepka) 2, budynek mieszkalny jednorodzinny – 1 lokal mieszkalny

Budynki gospodarcze, garaże i inne:

1. Iłowo-Osada ul. Nowa – 5 budynków gospodarczych,
2. Iłowo-Osada ul. Wyzwolenia 5 – 1 budynek gospodarczy,
3. Iłowo-Osada ul. Wiejska 4A – garaż OSP,
4. Iłowo-Osada ul. Wyzwolenia 5 – 1 garaż,
5. Pruski – 1 budynek (stara portiernia),
6. Pruski – 2 budynki gospodarcze,
7. Gajówki – 2 budynki gospodarcze,
8. Gajówki – 1 budynek po starej kotłowni,
9. Narzym – 4 budynki gospodarcze,
10. Sochy – 1 budynek gospodarczy,
11. Dźwierznia 2 budynki gospodarcze.

Budynki i budowle:

1. Iłowo-Osada ul. Wyzwolenia 5 – budynek Urzędu Gminy,
2. Iłowo-Osada ul. Staszica 1 – Gminny Ośrodek Kultury i Sportu,
3. Iłowo-Osada ul. Leśna 3D – Ośrodek Zdrowia,
4. Iłowo-Osada ul. Wiejska 4A -Remiza OSP,
5. Iłowo-Osada ul. Akacyjna - budynek socjalny (stadion sportowy),
6. Narzym ul. Dworcowa 2A – Remiza OSP,
7. Narzym ul. Dworcowa – Garaż OSP,
8. Narzym ul. Sportowa 1 – Ośrodek Zdrowia,
9. Narzym ul. Sportowa 19 – budynek socjalny (stadion sportowy),
10. Białuty 1- budynek szkoły podstawowej,
11. Brodowo 49A – Remiza OSP,
12. Białuty 53A – Budynek Domu Kultury,
13. Białuty 21A – Remiza OSP,
14. Dźwierznia 9 – świetlica wiejska,
15. Sochy 23 - świetlica wiejska,
16. Mansfeldy 11B- świetlica wiejska,
17. Kraszewo 10 – świetlica wiejska,
18. Pruski 1 – świetlica wiejska,
19. Wierzbowo 26 – świetlica wiejska.

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej:

1. Iłowo-Osada - hydrofornia (ujęcie wody),
2. Narzym - stacja uzdatniania wody (ujęcie wody),
3. Gajówki hydrofornia (ujęcie wody).

Ogółem sieć wodociągowa wraz z przyłączami wynosi 111,31 km.

4. Iłowo-Osada - oczyszczalnia ścieków,
5. Białuty – oczyszczalnia ścieków.

Łączna długości sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Iłowo-Osada, Pruski, Białuty, Narzym-Kraszewo, Wierzbowo, Janowo i Brodowo wynosi 65,38 km.

Wyposażenie kanalizacji stanowi 10 przepompowni głównych tj. w miejscowości Pruski, Wierzbowo, Janowo i Brodowo, Iłowo-Osada na ul. Dolna, Akacyjna, Brzozowa i Kwiatowa oraz 105 przepompowni przydomowych w Iłowie-Osadzie i Brodowie.

Kanalizacja Iłowo-Osada-Narzym-Kraszewo stanowi kanalizację ciśnieniową o długości 6 319,55 mb, kanalizację grawitacyjną o długości 8 696,25 mb, 53 szt. przepompowni przydomowych i 5 przepompowni sieciowych w tym 15 przepompowni w Białutach.

Kanalizacja w miejscowości Wierzbowo stanowi kanalizację ciśnieniową o długości 2 750,00 mb i kanalizację grawitacyjną o długości 1 450,00 mb.

Kanalizacja Janowo-Brodowo stanowi kanalizację ciśnieniową o długości 5 202,00 mb. oraz kanalizację grawitacyjną o długości 2 374,00 mb., w tym 3 szt. przepompowni sieciowych i 1 przepompownia przydomowa.

Środki trwałe w zasobie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Iłowie-Osadzie ogółem:

1. Maszyny, urządzenia, pojazdy i inny sprzęt ruchomy - 471 700,99 zł.

W roku 2021 nabyto na własność Gminy Iłowo-Osada niżej wymienione nieruchomości za kwotę 184 939, 84 zł brutto.

Tabela nr 1

Lp.	Obręb	Przybyło w 2021 r. Nr dz.	Pow. w ha	Dokument źródłowy na podstawie którego dokonano wpisu
1.	Iłowo-Osada	38/3 droga	0,0903	Akt Notarialny Rep „A” Nr 5955/2021 z dnia 01.07.2021 r.
2.	Iłowo-Osada	38/4 droga	0,0097	Akt Notarialny Rep „A” Nr 5955/2021 z dnia 01.07.2021 r.
3.	Iłowo-Osada	499/7 pomnik przy ul. Leśnej	0,0040	Akt Notarialny Rep „A” Nr 8495/2021 z dnia 12.10.2021 r.
4.	Iłowo-Osada	561/1 droga	0,54	Akt Notarialny Rep „A” Nr 5955/2021 z dnia 01.07.2021 r.
5.	Iłowo-Osada	842/12 droga	0,0215	Akt Notarialny Rep „A” Nr 5955/2021 z dnia 01.07.2021 r.
6.	Kraszewo	103/5 Budynek mieszkalny	0,1010	Akt Notarialny Rep „A” Nr 10857/2021 z dnia 22.12.2021 r.
7.	Narzym	364/17	0,0540	Decyzja Woj. War - Maz

		droga		IGRVIII.7581.57.2014. AK z dnia 28.04.2015 r. (wpis do EGIB w 2021 r.)
8.	Purgałki	107/3 przystanek PKS	0,0137	Akt Notarialny Rep „A” Nr 941/2021 z dnia 09.02.2021 r.
9.	Purgałki	115 plac zabaw	0,24	Akt Notarialny Rep „A” Nr 941/2021 z dnia 09.02.2021 r.

W roku 2021 sprzedano nieruchomości stanowiące własność Gminy Iłowo-Osada za kwotę 71 043,00 zł brutto.

Tabela nr 2

Lp.	Obręb	Sprzedano 2021 r. Nr dz.	Pow. w ha	Dokument źródłowy na podstawie którego wykreślono
1.	Iłowo-Osada ul. Lipowa 2 Lokal mieszkalny o pow. użytkowej 34,90 m ²	833/7	0,1288	Akt Notarialny Rep. A Nr 9405/2021 z 09.11.2021 r.
2.	Iłowo-Osada ul. Lipowa 4 Lokal mieszkalny o pow. użytkowej 41,75 m ²	833/6	0,1377	Akt Notarialny Rep. A Nr 8975/2021 z 25.10.2021 r.
3.	Kraszewo Lokal mieszkalny o pow. użytkowej 49,60 m ²	107	0,14	Akt Notarialny Rep. A Nr 9398/2021 z 09.11.2021 r.
4.	Dźwierznia działka budowlana	148	0,09	Akt Notarialny Rep. A Nr 9391/2021 z 09.11.2021 r.
5.	Narzym działka rolno-leśna	375/23	0,0645	Akt Notarialny Rep. A Nr 9385/2021 z 09.11.2021 r.

Wartość mienia komunalnego na dzień **31 grudnia 2021** roku wynosi **89 107 258,52 zł** brutto bez uwzględnienia umorzeń. Wielkość mienia wraz z jego strukturą w układzie przedmiotowym przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3

Lp.	Opis majątku trwałego wg KRST	Stan na 31.12.2021 r. w zł
1.	Grunty ogółem	21 138 743,16
2.	Budynki i lokale	21 575 621,79
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	39 241 430,36
4.	Kotły, maszyny i urządzenia techniczne	459 952,07
5.	Środki transportu	1 437 142,29
6.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości	129 939,21
7.	Wyposażenie	2 921 473,64

8.	Inwestycje rozpoczęte	2 202 956,00
	Ogółem:	89 107 258,52

Umorzenie środków trwałych na 31.12. 2021 roku wynosi **26 807 208,17 zł** w tym wartość środków całkowicie umorzonych **7 143 427,67 zł**.

Informacje o składnikach majątku, którymi Gmina dysponuje w sposób bezpośredni.

Tabela nr 4

Lp.	Opis majątku trwałego wg KRST	Stan na 31.12.2021 r. w zł
1.	Grunty	20 325 834,05
2.	Budynki i lokale	6 746 937,13
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	39 241 430,36
4.	Kotły, maszyny, urządzenia	169 169,07
5.	Środki transportu	1 437 142,29
6.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości	129 939,21
7.	Wyposażenie	1 378 418,45
8.	Inwestycje rozpoczęte	2 202 956,00
	Ogółem:	71 631 826,56

Grunty Gminne wynoszą (struktura władania) - 231,00 ha

Struktura ogólnej powierzchni gruntów komunalnych:

- w wieczystym użytkowaniu stanowią **4,00 ha**,
- grunty w dzierżawie stanowią **9,00 ha**.
- grunty pod drogami stanowią **157,00 ha**,
- zasoby gruntów (działki budowlane, grunty do zagospodarowania) stanowią **2,00 ha**,
- grunty pozostałe (szkoły, przedszkola, lasy, remizy, boiska, itp.) stanowią **59,00 ha**,

Wartość mienia komunalnego na dzień **31 grudnia 2020** roku wynosi **76 174 730,23zł** brutto bez uwzględnienia umorzeń. Wielkość mienia wraz z jego strukturą w układzie przedmiotowym.

Lp.	Opis majątku trwałego wg KRST	Stan na 31.12.2020r. w zł
1.	Grunty ogółem	21 024 846,32
2.	Budynki i lokale	13 468 896,92
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	37 335 769,05
4.	Kotły, maszyny i urządzenia techniczne	456 657,99
5.	Środki transportu	1 437 142,29
6.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości	121 825,21

7.	Wyposażenie	1 940 413,45
8.	Inwestycje rozpoczęte	389 079,00
	Ogółem:	76 176 730,23

Umorzenie środków trwałych na 31.12. 2020 roku wynosi 24 495 222,02 zł, w tym wartość środków całkowicie umorzonych 6 647 912,45zł.

Informacje o składnikach majątku, którymi Gmina dysponuje w sposób bezpośredni.

Lp.	Opis majątku trwałego wg KRST	Stan na 31.12.2020 r. w zł
1.	Grunty	19 380 357,21
2.	Budynki i lokale	5 704 426,17
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	37 335 769,05
4.	Kotły, maszyny, urządzenia	225 659,72
5.	Środki transportu	1 437 142,29
6.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości	121 925,21
7.	Wyposażenie	778 928,26
8.	Inwestycje rozpoczęte	389 079,00
	Ogółem:	65 373 322,91

Grunty Gminne wynoszą (struktura władania) - 229,00 ha

Struktura ogólnej powierzchni gruntów komunalnych:

- w wieczystym użytkowaniu stanowią **4,00 ha**,
- grunty w dzierżawie stanowią **7,00 ha**.
- grunty pod drogami stanowią **157,00 ha**,
- zasoby gruntów (działki budowlane, grunty do zagospodarowania) stanowią **2,00 ha**,
- grunty pozostałe (szkoły, przedszkola, lasy, remizy, boiska, itp.) stanowią **59,00 ha**,

Inwestycje rozpoczęte

Według stanu na ostatni dzień **31 grudnia 2021** roku wartość inwestycji rozpoczętych, które przechodzą na rok **2022** wynosi **2.202.956,00zł**, z tego:

Tabela nr 5

Lp.	Nazwa Inwestycji	Wartość początkowa	Stan ewidencyjny	
			przed weryfikacją	po weryfikacji
1	Dokumentacja projektowa rozbudowy sieci kanalizacyjnej Gmina Iłowo-Osada – ul. Akacyjna	2.500,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
2	Dokumentacja projektowa na budowę sieci	3.500,00	w ewidencji	inwestycja

	kanalizacji sanitarnej - ul. Przyjaciół i ul. Łąkowa w Narzymbiu			rozpoczęta
3	Przebudowa sieci kanalizacyjnej w m. Iłowo – Osada - ul. Krzywa	4.750,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
4	Wykonanie dokumentacji technicznej na doposażenie placu w Iłowie-Osadzie przy ul. Kraszewskiej	1.045,50	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
5	Wykonanie dokumentacji projektowej oraz montaż oświetlenia i słupa oświetleniowego w m. Iłowo-Wieś	2.600,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
6	Wykonanie dokumentacji technicznej na przebudowę boiska sportowego w m. Iłowo-Osada, ul. Akacyjna	35.500,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
7	Przygotowanie dokumentacji na wdrożenie projektu e-Administracja w Gminie Iłowo-Osada	10.209,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
8	Opracowanie dokumentacji technicznej na budowę siłowni zewnętrznej w m. Brodowo	5.000,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
9	Przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej na utworzenie ścieżki edukacyjnej do rezerwatu przyrody Góra Dębowa wraz z zagospodarowaniem parku przy ul. Łokietka w Iłowie-Osadzie	20.923,50	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
10	Przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej na utworzenie ścieżki edukacyjnej do rezerwatu przyrody Świńskie Bagno wraz z zagospodarowaniem stawu i parku w m. Białuty	25.843,50	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
11	Sporządzenie dokumentacji technicznej na przebudowę drogi gminnej w m. Wierzbowo	1.000,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
12	Wykonanie dokumentacji na rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej na terenie gminy Iłowo-Osada (etap I Iłowo-Wieś – Janowo; etap II Janowo - Brodowo; etap III Brodowo – Gajówki; etap IV Gajówki - Mansfeldy)	37.000,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
13	Przebudowa drogi gminnej w m. Brodowo	3.000,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
14	Przebudowa boiska sportowego w m. Iłowo-Osada	2.000.000,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
15	Przebudowa 4 dróg osiedlowych w msc. Białuty gm. Iłowo-Osada	3.900,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
16	Wykonanie dokumentacji technicznej na doposażenie placu zabaw przy Zespole Szkół Nr 1 w Iłowie-Osadzie	6.500,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
17	Wykonanie dokumentacji technicznej na przebudowę ul. Staszica w Iłowie-Osadzie	35.500,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
18	E-Administracja w Gminie Iłowo-Osada	184,50	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
19	Ochrona różnorodności biologicznej w gminie Iłowo-Osada poprzez kanalizację ruchu na obszarach chronionych	4.000,00	w ewidencji	inwestycja rozpoczęta
RAZEM		2.202.956,00		

Informacja o składnikach majątku, które są administrowane przez Gminę Iłowo-Osada w sposób pośredni.

Dysponowanie mieniem komunalnym Gmina Iłowo-Osada powierzyła również gminnym jednostkom organizacyjnym (**trwały zarząd**), do których należą:

1. **Zespół Szkół Nr 1 Iłowo-Osada – pow. 2,0114 ha,**
2. **Zespół Szkół Nr 2 Narzym – pow. 2,28 ha.**

Strukturę majątku administrowanego przez wyżej wymienione jednostki przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 6

Lp.	Opis majątku trwałego wg KRST	Jednostki oświatowe w zł
1.	Grunty	812 909,11
2.	Budynki i lokale	14 828 684,66
3.	Kotły, maszyny, urządzenia	290 783,00
4.	Wyposażenie	1 543 055,19
Ogółem		17 475 431,96

1. Użytkowanie wieczyste

Gmina posiada grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym tj. **3,16 ha.**

1. Mławka – 3 działki.
2. Wierzytelności

Tabela nr 7

Lp.	Tytuł prawny	Wartość na 31.12.2021 r. w zł
1.	Dzierżawa i najem składników majątkowych	128,75 netto + 11,50 VAT
2.	Opłaty za użytkowanie wieczyste	5 755,97
3.	Opłaty z tytułu służebności przesyłu	-
Razem:		5 884,72+11,50 VAT

3. Udziały w spółkach

Gmina nie posiada udziałów w spółkach.

4. Akcje

Gmina nie posiada akcji.

5. Posiadanie

W Gminie nie występuje stan posiadania.

Dane o dochodach uzyskanych i planowanych z tytułu wykonywania prawa własności, innych praw majątkowych oraz posiadania.

Gmina Iłowo-Osada z tytułu prawa własności i innych praw majątkowych w 2021 roku osiągnęła następujące dochody z tytułu sprzedaży:

Obrót mieniem gminnym w okresie od 01.01.2021 r do 31.12.2021 r.

1. Sprzedaż działek budowlanych – 2
2. Sprzedaż lokali mieszkalnych – 3.

Tabela Nr 8

Lp.	Wyszczególnienie	Plan w zł.	Wykonanie w zł brutto
1.	Rolnictwo w tym sprzedaż gruntów rolnych	0,00	0,00
2.	Sprzedaż gruntów i działek budowlanych	30 000,00	22 975,48
3.	Sprzedaż budynków mieszkalnych i pozostałych		1 306,22
4.	Dzierżawa nieruchomości gminnych	36 000,00	44 488,56
5.	Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego	22 000,00	22 843,16
6.	Opłaty adiacenckie	2 640,00	2 641,30
7.	Sprzedaż innych składników majątkowych	0,00	0,00
	Razem:	90 640,00	94 254,72

Planowane w 2021 roku dochody z tytułu sprzedaży

Tabela nr 9

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł
1.	Rolnictwo, w tym sprzedaż gruntów rolnych	0,00
2.	Sprzedaż gruntów i działek budowlanych	60 000,00
3.	Sprzedaż lokali i budynków mieszkalnych oraz innych budowli	
4.	Dzierżawa nieruchomości gminnych	36 000,00
5.	Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego	25 300,00
6.	Opłaty adiacenckie	5 000,00
7.	Sprzedaż innych składników majątkowych	0,00
	Razem:	126 300,00

Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego w stosunku do danych wykazanych w informacji sporządzonej na dzień 31 grudnia 2020 roku i na 31 grudnia 2021 r.

Lp.	Pow. ogólna w ha w 2020 r.	Struktura gruntów	Pow. w ha	Pow. ogólna w ha w 2021 r.	Struktura gruntów	Pow. w ha	Zmiany w ha
1	229,00	użytki rolne	54,00	231,00	użytki rolne	57,00	+3,00
2		lasy	5,00		lasy	5,00	0,00
3		tereny zurbanizowane	13,00		tereny zurbanizowane	11,00	-2,00
4		drogi	157,00		drogi	158,00	+ 1,00

Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Gminy Iłowo-Osada:
Rok 2020 – 3,32 ha, rok 2021 – 3,16 ha (ubytek – 0,16 ha).

XIII. Groby i cmentarze wojenne

Miejscowość	Rodzaj obiektu (cmentarz, kwatera, mogila,	Okres historyczny (I, II wojna światowa, inny)	Powierzchnia w m ²	Przynależność narodowościowa osób pochowanych
1. BIAŁUTY (Las w Białutach)	Mogila zbiorowa	II wojna światowa	4 000	POLSKA
2. BIAŁUTY (Las w Białutach)	5 mogił indywidualnych	II wojna światowa	250 ogółem	POLSKA
3. BIAŁUTY (cmentarz parafialny)	1 mogila zbiorowa	II wojna światowa	100	POLSKA
4. Narzym (cmentarz parafialny)	1 mogila zbiorowa	II wojna światowa	100	POLSKA
5. IŁOWO-OSADA (cmentarz parafialny)	5 mogił zbiorowych	II wojna światowa	250	POLSKA

XIV. Zabytki

Wykaz obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków

L.p.	Miejscowość	Obiekt	Datowanie	Nr rejestru zabytków
1.	Białuty dz. geod. nr 144	kościół rzymskokatolicki, parafialny p.w. św. Jakuba Apostoła	1884 r.	A-4172z 27.04.2000 r.
2.	Białuty dz. geod. nr 144	cmentarz rzymskokatolicki, przykościelny z mogiłami wojennymi z czasów I i II wojny światowej	2połowa XIV w.	
3.	Białuty dz. geod. nr 51	kościół ewangelicki, ob. nieużytkowany	1902r.	
4.	Białuty dz. geod. nr 51	cmentarz ewangelicki, przykościelny z mogiłą wojenną z czasów I wojny światowej	XIX w.	
5.	Białuty 2 dz. geod nr 50	budynek szkoły, murowany w dawnym zespole dworsko - folwarcznym, ob. budynek mieszkalny	1907r.	
6.	Białuty 21 dz. geod. nr 143	budynek mieszkalny, murowany, ob. plebania	koniec XIX -początek XX w.	
7.	Białuty dz. geod. nr 152/2 i 199/2	zespół dworsko-folwarczny	początek XX w.	

8.	Białuty dz. geod. nr 152/2	gorzelnia i spichlerz w dawnym zespole dworsko - folwarcznym, ob. budynek nieużytkowany	3 ćwierć XIX w.	
9.	Białuty dz. geod. nr 1/40	cmentarz wojenny - miejsce pamięci	1941-1945 r.	
10.	Białuty dz. geod. nr 1/45	cmentarz wojenny - miejsce pamięci	1939-1944 r.	
11.	Białuty dz. geod. nr 153	cmentarz rzymskokatolicki, parafialny	XIX w.	
12.	Białuty dz. geod. nr 151/7	cmentarz ewangelicki, rodowy, dawny	2połowa XIX w.	
13.	Brodowo 1 dz. geod. nr 113	dwór murowany	około 1860 r.	
14.	Brodowo dz. geod. nr 113	owczarnia murowana	około 1900 r.	
15.	Brodowo 20 dz. geod. nr 242	budynek mieszkalny, murowano- drewniany	koniec XIX w.	
16.	Brodowo 20 dz. geod. nr 242	stodoła murowano-drewniana	początek XX w.	
17.	Brodowo 50 dz. geod. nr 218	budynek szkoły, murowany, ob. budynek mieszkalny	około 1900 r.	
18.	Brodowo dz. geod. nr 139	cmentarz ewangelicki z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej, dawny	połowa XIX w.	
19.	Dźwierznia 10 dz. geod. nr 56/1	budynek szkoły, murowany, ob. mieszkalny	około 1910 r.	
20.	Dźwierznia dz. geod. nr 67	cmentarz epidemiczny (zatarty napowierzchniowo)	2 połowa XIX w.	
21.	Gajówki 1 dz. geod. nr 5/19	dwór wraz z bezpośrednim otoczeniem w promieniu 100 m wraz z podwórzem gospodarczym	przełom XIX i XX w.	A-1340 z 15.10.1981 r.
22.	Howo - Osada, ul. Akacyjna 1 dz. geod. nr 489	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
23.	Howo - Osada, ul. Akacyjna 2 dz. geod. nr 365/15	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
24.	Howo - Osada, ul. Akacyjna 4 dz. geod. nr 365/14	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
25.	Howo - Osada, ul. Akacyjna 6 dz. geod. nr 365/13	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
26.	Howo - Osada, ul. Akacyjna 8 dz. geod. nr 365/12	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r..	
27.	Howo - Osada, ul. Akacyjna 10 dz. geod. nr 365/11	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
28.	Howo - Osada, ul. Akacyjna 12 dz. geod. nr 365/10	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	

29.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 1 dz. geod. nr 842/1	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
30.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 2 dz. geod. nr 511/2	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
31.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 3 dz. geod. nr 842/2	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
32.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 5 dz. geod. nr 842/7	budynek mieszkalny, murowany	około 1920 r.	
33.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 22 dz. geod. nr 565	budynek mieszkalny, murowany, ob. mieszkalno-handlowy	około 1917 r.	
34.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 24 dz. geod. nr 566	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	A-1316z 22.06.1980 r.
35.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 30 dz. geod. nr 876/1	budynek mieszkalny, murowany	1906 r.	
36.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 32 dz. geod. nr 876/2	budynek mieszkalny, murowany	około 1906 r.	
37.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska 34 dz. geod. nr 882	budynek mieszkalny, murowany	około 1906 r.	
38.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska dz. geod. nr 842/5	kolejowa, wodociągowa wieża ciśnień	1910 r.	A-4516Z 23.10.2008 r.
39.	Howo - Osada, ul. Jagiellońska - Wyzwolenia	budynek strażnicy kolejowej w zespole stacji kolejowej	1939-1945 r.	
40.	Howo - Osada, ul. Kościelna 1 dz. geod. nr 220	budynek mieszkalny, murowany	około 1930 r.	
41.	Howo - Osada, ul. Leśna 2 dz. geod. nr 366/2	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	
42.	Howo - Osada, ul. Leśna 3 dz. geod. nr 499/12	budynek szkoły, ob. nieużytkowany	1900 r.	
43.	Howo - Osada, ul. Lipowa 1 dz. geod. nr 365/17	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
44.	Howo - Osada, ul. Lipowa 2 dz. geod. nr 833/7	budynek mieszkalny, murowany	około 1900 r.	
45.	Howo - Osada, ul. Lipowa 3 dz. geod. nr 365/8	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
46.	Howo - Osada, ul. Lipowa 4 dz. geod. nr 833/6	budynek mieszkalny, murowany	około 1900r.	
47.	Howo - Osada, ul. Lipowa 5 dz. geod. nr 365/7	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	

48.	Howo - Osada, ul. Lipowa 6 dz. geod. nr 833/5	budynek mieszkalny, murowany	około 1900 r.	
49.	Howo - Osada, ul. Lipowa 7 dz. geod. nr 365/6	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
50.	Howo - Osada, ul. Lipowa 8 dz. geod. nr 833/4	budynek mieszkalny, murowany	około 1930 r.	
51.	Howo - Osada, ul. Lipowa 9 dz. geod. nr 365/5	budynek mieszkalny, murowany	około 1910 r.	
52.	Howo - Osada, ul. Lipowa 10 dz. geod. nr 833/3	budynek mieszkalny, murowany	około 1930 r.	
53.	Howo - Osada, ul. Lipowa 12 dz. geod. nr 833/2	budynek mieszkalny, murowany	około 1930 r.	
54.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia 6 dz. geod. nr 930	budynek mieszkalny, murowany, ob. mieszkalno-handlowy	1919 r.	
55.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia 7 dz. geod. nr 208/1	budynek mieszkalny, murowany, ob. mieszkalno-handlowy	1904 r.	
56.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia 8 dz. geod. nr 923	budynek mieszkalny i modlitewny, ewangelicko-augsburski, ob. mieszkalno-handlowy	1912 r.	A-4167z 25.04.2000 r.
57.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia 9 dz. geod. nr 207	budynek mieszkalny, murowany, ob. mieszkalno-handlowy	1918 r.	
58.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia 11 dz. geod. nr 206	budynek szkolny, murowany	początek XX w.	
59.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia 16 dz. geod. nr 618	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	
60.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia 21 dz. geod. nr 202	budynek mieszkalny, murowany	około 1920 r.	
61.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia dz. geod. nr 234	kościół rzymskokatolicki, parafialny p.w. Matki Bożej Królowej Różańca Świętego	1927 r.	
62.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia dz. geod. nr 234	cmentarz rzymskokatolicki, parafialny	XX w.	
63.	Howo - Osada, ul. Wyzwolenia dz. geod. nr 635	cmentarz ewangelicki, dawny z kwaterą wojenną z czasów I wojny światowej	początek XX w.	
64.	Kraszewo 10 dz. geod. nr 117	budynek szkoły, murowany, ob. mieszkalny	1903r., odbudowany po 1920 r.	
65.	Mławka dz. geod. nr 1/1	cmentarz wojenny z czasów I i II wojny światowej	1914 r., 1939 r., 1995 r.	
66.	Narzym, ul. Dworcowa 22 dz. geod. nr 542	budynek mieszkalny, drewniany	koniec XIX w.	

67.	Narzym, ul. Dworcowa 23 dz. geod. nr 388	budynek mieszkalny, drewniany	początek XX w.	
68.	Narzym, ul. Dworcowa 29 dz. geod. nr 122	budynek mieszkalny, murowany	koniec XIX - początek XX w.	
69.	Narzym, ul. Kościelna dz. geod. nr 211	cmentarz ewangelicki i rzymskokatolicki, ob. rzymskokatolicki, parafialny	początek XX w.	
70.	Narzym, ul. Kościelna dz. geod. nr 515	cmentarz ewangelicki, dawny	XIX w.	
71.	Narzym, ul. Leśna 28 dz. geod. nr 238/9	zespół dworsko-parkowy	1903-1905 r.	A-4295 z 14.04.2004 r.
72.	Narzym, ul. Młyńska 12 dz. geod. nr 394	budynek mieszkalny, murowany	początek XX w.	
73.	Narzym, ul. Robotnicza 1 dz. geod. nr 497/3	kościół ewangelicki, ob. rzymskokatolicki, parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela	XIV w., 1745 r., 1911 r.	A-684 z 30.10.1967 r.
74.	Narzym, ul. Robotnicza dz. geod. nr 497/3	cmentarz przykościelny (zatarty napowierzchniowo) w zespole kościół parafialnego	XIV w.	A-684 z 30.10.1967 r.
75.	Narzym, ul. Wierzbowska 1 dz. geod. nr 441/1	budynek szkoły, ob. budynek mieszkalny	początek XX w.	
76.	Pruski dz. geod. nr 46/3, 46/8, 53, 55/14	zespół dworsko-folwarczny	początek XX w.	
77.	Purgałki 5 dz. geod. nr 117	budynek szkolny, ob. mieszkalny	początek XX w.	
78.	Purgałki 13 dz. geod. nr 1/28	budynek nadleśnictwa murowany	około 1935 r.	
79.	Sochy 23 dz. geod. nr 106	budynek szkoły, murowany, ob. budynek mieszkalny	początek XX w.	
80.	Wierzbowo 1 dz. geod. nr 17/3	zespół dworsko-folwarczny	po 1920 r.	A-4340 z 20.10.2006 r.
81.	Droga Nr 1304N, droga wojewódzka nr 544 (Przełęk Duży) - Przełęk Kościelny - Jabłonowo -Niechłonin - Bursz - Narzym - Brodowo -Purgałki - Wola (droga nr 1548)	aleja przydrożna na odcinku Narzym - Brodowo	początek XX w.	

82.	droga Nr 1304N, droga wojewódzka nr 544 (Przełek Duży) - Przełek Kościelny - Jabłonowo - Niechłonin - Bursz - Narzym - Brodowo - Purgałki - Wola (droga nr 1548)	aleja przydrożna na odcinku Purgałki - Wola (w granicach gminy Iłowo-Osada)	początek XX w.	
83.	droga Nr 159IN, droga nr 1304N-Janowo - Iłowo-Osada	aleja przydrożna na całej długości	początek XX w.	

Źródło: Zarządzenie Nr 35/2018 Wójta Gminy Iłowo-Osada z dnia 06.08.2018 r. w sprawie przyjęcia gminnej ewidencji zabytków Gminy Iłowo-Osada.

XV. Dokumenty planistyczne obowiązujące na terenie Gminy Iłowo-Osada

Na obszarze Gminy Iłowo-Osada obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, Uchwalone Uchwałą Rady Gminy Iłowo-Osada Nr V/14/15 z dnia 30 stycznia 2015 r. w sprawie: zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Iłowo-Osada.

Cały obszar Gminy objęty jest Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego.

Uchwały uchwalające MPZP oraz wprowadzające ich zmiany:

- Uchwała Rady Gminy w Iłowie-Osadzcie Nr V/45/2003 z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie: Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego wsi Iłowo-Osada, Kraszewo, Narzym (Dz. Urz. Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 83 poz.1205 z dnia 13.06.2003 r.). Plan obejmuje swym zasięgiem największe miejscowości Gminne Iłowo-Osada, Iłowo-Wieś, Kraszewo oraz Narzym,
- Uchwała Rady Gminy w Iłowie-Osadzcie Nr X/99/2003 z dnia 15 grudnia 2003 r. w sprawie: Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego wsi Białuty, Brodowo, Chorab- Purgałki, Dźwierznia, Gajówki- Mansfeldy, Iłowo- Dwukoły, Janowo - Pruski, Mławka, Sochy, Wierzbowo. (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. Nr 34 poz.445 z dnia 18.03.2004 r.), obejmująca wsie w Gminie Iłowo-Osada,
- Uchwała Rady Gminy w Iłowie-Osadzcie Nr XVI/119/2008 z dnia 6 października 2008 r. w sprawie: zmiany Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego dotyczącej się do fragmentów wsi Iłowo-Osada, Janowo - Pruski, Kraszewo, Narzym, Mławka. (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. Nr 8 poz.217 z dnia 16.01.2009 r.),
- Uchwała Rady Gminy w Iłowie-Osadzcie Nr XXVIII/192/2009 z dnia 6 października 2008 r. w sprawie: zmiany Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego gminy Iłowo-Osada. (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. Nr 41 poz.749 z dnia 31.03.2010 r.),
- Uchwała Rady Gminy w Iłowie-Osadzcie Nr XIV/89/2012 z dnia 26 stycznia 2008 r. w sprawie: zmiany Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego gminy Iłowo-Osada. (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. z 2012 r., poz.1004 z dnia 14.03.2012 r.),

- Uchwała Rady Gminy w Iłowie-Osadzie Nr XXX/165/2016 z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie: zmiany Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego w Gminie Iłowo-Osada. (Dz. Urz. Woj. War.-Maz. poz.627 z dnia 09.02.2017 r.),
- Uchwała Nr XXXVI/255/21 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 28 września 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Iłowo-Osada w obrębie geodezyjnym Narzým,
- Uchwała Nr XXXVIII/265/21 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Iłowo-Osada w obrębach geodezyjnych Narzým, Wierzbowo, Kraszewo,
- Uchwała Nr XXXVIII/264/21 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Iłowo-Osada w obrębach geodezyjnych: Iłowo-Osada i Sochy.

Decyzje o pozwoleniu na budowę w przypadku Gminy wydawane są w oparciu o wypisy i wyrisy z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wypis i wyris z m.p.z.p. może uzyskać każdy, w związku z tym analiza wydanych dokumentów nie daje nam miarodajnego obrazu zrealizowanych inwestycji w oparciu o m.p.z.p., a jedynie ogólne rozeznanie co do obszarów większej aktywności inwestycyjnej w Gminie.

Wypisy i wyrisy wydaje się najczęściej na inwestycje dotyczące zabudowy jednorodzinnej, w tym uzupełnienie i wymiana budynków w istniejących siedliskach.

Zgodnie z analizą na obszarze Gminy wyróżnić można obszary o dużym zainteresowaniu inwestorów - głównie zabudową jednorodziną, takie jak miejscowość Iłowo-Osada i Narzým. Jednakże biorąc pod uwagę wielkość powierzchni tych miejscowości w stosunku do mniejszych wsi stwierdza się, że aktywność inwestycyjna jest tam umiarkowana.

XVI. Drogi gminne

REJESTR NUMERÓW NADANYCH DROGOM GMINNYM PRZEZ ZARZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO - MAZURSKIEGO		
Podstawa prawna: art. 10 ust. 8 Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1376) oraz § 18 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz. U. z 2005 r. Nr 67, poz. 582).		
L.p.	Numer drogi gminnej	Przebieg drogi/ulica
1	188001 N	Iłowo-Osada ul. Spokojna
2	188002 N	Brodowo (łąki) - dr. gm. nr 188004 N (Brodowo)
3	188003 N	Brodowo - Brodowo (łąki)
4	188004 N	gr. gm. (Kisiny) - Brodowo
5	188005 N	Gajówki (wieś)
6	188006 N	gr. gm. - dr. gm. nr 188007 N (Gajówki)
7	188007 N	Gajówki - dr. wojew. nr 544
8	188008 N	Mansfeldy - dr. woj. nr 544 (zalicza się dz. nr 88, 89, 40/2, 41/3)
9	188009 N	Mansfeldy - (tory kolejowe)
10	188010 N	dr. wojew. nr 544 (Narzým kol.) - Narzým
11	188011 N	gr. gm. (Kurki) - Narzým
12	188012 N	Wierzbowo - Narzým

13	188013 N	Wierzbowo - dr. pow. nr 1595 N (Dwukoły)
14	188014 N	Wierzbowo - dr. pow. nr 1595 N (Dwukoły)
15	188015 N	gr. wojew. - dr. gm. nr 188014 N
16	188016 N	Narzym ul. Młyńska (oraz dz. nr 281/2) – obręb Narzym
17	188017 N	Narzym ul. Leśna
18	188018 N	Narzym ul. Dworcowa
19	188019 N	Narzym ul. Sportowa
20	188020 N	Narzym ul. Robotnicza
21	188021 N	Narzym ul. Kraszewska
22	188022 N	Narzym ul. Spokojna
23	188023 N	Narzym ul. Ogrodowa
24	188024 N	Narzym ul. Witosa
25	188025 N	Narzym ul. Wąska
26	188026 N	Narzym ul. Cicha
27	188027 N	Narzym - Iłowo-Osada
28	188028 N	Narzym - gr. wojew. (Krępa)
29	188029 N	dr. wojew. nr 544 - Kraszewo
30	188030 N	Iłowo-Osada – Kraszewo od, ul. Mickiewicza (dz. nr: 97/6, 97/10, 111, 112/1, 113/1, 114/8, 114/10, 114/14, 114/21)
31	188031 N	Iłowo-Osada ul. Długa (działki nr 659/2, 659/3, 659/4 oraz dz. nr: 699/1, 700/1, 702/2 i 934)
32	188032 N	Iłowo-Osada ul. Stefczyka
33	188033 N	Iłowo-Osada ul. Okrężna oraz działki nr: 671/12 i 671/14
34	188034 N	Iłowo-Osada ul. Polna
35	188035 N	Iłowo-Osada ul. Dębowa, dz. nr: 616/2 i 617
36	188036 N	Iłowo-Osada ul. Mickiewicza
37	188037 N	Iłowo-Osada ul. Dolna
38	188038 N	Iłowo-Osada ul. Kraszewska (dz. nr: 193/4, 193/9, 193/11, 193/14, 903/1, 904/1, 905/1 i 906/1)
39	188039 N	Iłowo-Osada ul. Kosynierów (oraz dz. nr 189/8) – obręb Iłowo-Osada
40	188040 N	Iłowo-Osada ul. Broniewskiego
41	188041 N	Iłowo-Osada ul. Sienkiewicza
42	188042 N	Iłowo-Osada ul. Kościelna
43	188043 N	Iłowo-Osada ul. 19-Stycznia 1999
44	188044 N	Iłowo-Osada ul. Lipowa
45	188045 N	Iłowo-Osada ul. Wdzięczna
46	188046 N	Iłowo-Osada ul. Przyjaciół
47	188047 N	Iłowo-Osada ul. Cicha (oraz nr: 444/14) -obręb Iłowo-Osada
48	188048 N	Iłowo-Osada ul. Kwiatowa
49	188049 N	Iłowo-Osada ul. Tysiąclecia
50	188050 N	Iłowo-Osada ul. Ignacego Krasickiego
51	188051 N	Iłowo-Osada ul. Kościuszki
52	188052 N	Iłowo-Osada ul. Staszica
53	188053 N	Iłowo-Osada ul. Młodzieżowa
54	188054 N	Iłowo-Osada ul. Prusa
55	188055 N	Iłowo-Osada ul. Puchatka
56	188056 N	Iłowo-Osada ul. Brzozowa
57	188057 N	Iłowo-Osada ul. Nowa
58	188058 N	Iłowo-Osada ul. Krzywa
59	188059 N	Iłowo-Osada ul. Łokietka
60	188060 N	Purgałki - Białuty (las)
61	188061 N	dr. pow. nr 1593 N - Białuty
62	188062 N	dr. pow. nr 1593 N - Białuty

63	188063 N	Gr. woj. (Peplowo) - dr. pow. nr 1554 N (oraz dz. nr: 198 i 212) – obręb Białuty
64	188064 N	Białuty - dr. pow. nr 1596 N (Dźwierznia)
65	188065 N	Białuty - dr. pow. nr 1556 N (Dźwierznia)
66	188066 N	dr. pow. nr 1554 N - dr. pow. nr 1556 N (Sochy)
67	188067 N	od dr. nr 1554 N (przez skrzyżowanie z dr. nr 1556 N) do granicy dz. nr 92
68	188068 N	Łowo-Osada - Sochy
69	188069 N	Sochy - Dźwierznia
70	188070 N	Sochy - Piekiełko (dodaje się dz. nr 185)
71	188071 N	gr. wojew. (Lewiczyn) - dr. wojew. nr 544 (Mławka)
72	188072 N	gr. wojew. (Ruda) - dr. wojew. nr 544 (Mławka)
73	188073 N	dr. woj. nr 544 (Mławka) zalicza się dz. nr 158 - gr. woj.
74	188074 N	gr. wojew. - gr. wojew. (Mława)
75	188075 N	Sochy - gr. wojew.
76	188076 N	gr. wojew. - gr. wojew. (Mława)
77	188077 N	Dźwierznia – Sochy oraz działki nr 120 i 179
78	188078 N	Łowo-Osada ul. Akacyjna
79	188079 N	Łowo-Osada ul. Reja
80	188080 N	Narzým ul. Kwiatowa
81	188081 N	Białuty (od drogi 188062 N do wsi Dźwierznia)
82	188082 N	Białuty (dz. nr 249)
83	188083 N	Białuty (od dr. nr 188065 N do dr. nr 188064 N)
84	188084 N	Białuty (dz. nr 308)
85	188085 N	Białuty (od dr. pow. nr 1554 N na dz. nr 161, 173, 170/1, 194)
86	188086 N	Białuty (dz. nr 67)
87	188087 N	Białuty (dz. nr 100)
88	188088 N	Białuty (dz. nr 81, 94, 126)
89	188089 N	Białuty (dz. nr 146, 119, 92, 87)
90	188090 N	Białuty (dz. nr 128, 129)
91	188091 N	Białuty od dr. nr 1556 N do dr. nr 188069 N Sochy (dz. nr 89) - Dźwierznia (dz. nr 100, 294)
92	188092 N	Białuty (dz. nr 288, 277, 270)
93	188093 N	Białuty od dr. 1554 N do wsi Dźwierznia
94	188094 N	Białuty (dz. nr 89)
95	188095 N	Dźwierznia od dr. nr 188065 N do dr. nr 188064 N (dz. nr 82)
96	188096 N	Dźwierznia od dr. nr 188065 N do dr. nr 188064 N (dz. nr 78)
97	188097 N	Dźwierznia (dz. nr 25, 26)
98	188098 N	Dźwierznia (dz. nr 121, 126)
99	188099 N	Dźwierznia (dz. nr 186)
100	188100 N	Dźwierznia (dz. nr 150, 167, 171)
101	188101 N	Łowo - Osada (dz. nr 491/3)
102	188102 N	Łowo - Osada (dz. nr 368 do drogi nr 188078 N)
103	188103 N	Łowo - Osada ul. Słoneczna (dz. nr 189/24 od dr. nr 188039 N do dr. nr 188039 N)
104	188104 N	Łowo - Osada (dz. nr 10 do dr. nr 188036 N)
105	188105 N	Łowo - Osada (dz. nr 79)
106	188106 N	Łowo - Osada (dz. nr 56)
107	188107 N	Łowo - Osada (dz. nr 683, 686)
108	188108 N	Łowo - Osada (dz. nr 693)
109	188109 N	Łowo - Osada (dz. nr 934)
110	188110 N	Łowo - Osada (dz. nr 739, 927)
111	188111 N	Łowo - Osada (dz. nr 659/6)
112	188112 N	Łowo - Osada (dz. nr 814)
113	188113 N	Łowo - Osada (dz. nr 767, 787)
114	188114 N	Łowo - Osada (dz. nr 766 - Sochy dz. nr 30)

115	188115 N	Howo - Osada (dz. nr 132, Janowo - Pruski dz. nr 39)
116	188116 N	Janowo - Pruski (od wsi Pruski do dr. pow. nr 1593 N)
117	188117 N	Janowo - Pruski (dz. nr 13, 34 do wsi Sochy dz. nr 1)
118	188118 N	Janowo - Pruski (dz. nr 1)
119	188119 N	Mansfeldy (dz. nr 91, 92)
120	188120 N	Mansfeldy (dz. nr 78)
121	188121 N	Mansfeldy (dz. nr 71, 73, 74, 75)
122	188122 N	Mansfeldy (dz. nr 14/2, 80, 81)
123	188123 N	Mansfeldy (od dr. nr 188122 N do dr. woj. nr 544)
124	188124 N	Mansfeldy (dz. nr 11, 15)
125	188125 N	Mansfeldy (dz. nr 6, 8)
126	188126 N	Mansfeldy (dz. nr 90)
127	188127 N	Mławka (od dr. nr 188074 N do dr. nr 188076 N)
128	188128 N	Mławka (dz. nr 208, 216, 219, 227 do dr. nr 188076 N)
129	188129 N	Mławka (dz. nr 202, 204 od dr. nr 188076 N)
130	188130 N	Mławka (dz. nr 141, 142, 143)
131	188131 N	Mławka (dz. nr 40, od dr. woj. 544 do dr. nr 188071 N)
132	188132 N	Mławka (dz. nr 58/2)
133	188133 N	Mławka (dz. nr 83/3, 83/4)
134	188134 N	Mławka (dz. nr 21, od dr. woj. 544 do dr. nr 188071 N)
135	188135 N	Mławka (dz. nr 124, od dr. woj. 544)
136	188136 N	Mławka (dz. nr 156, od dr. nr 188073 N)
137	188137 N	Mławka (dz. nr 163 od dr. nr 188136 N)
138	188138 N	Mławka)dz. nr 189, od dr. nr 188074 N do dr. nr 188076 N)
139	188139 N	Narzým ul. Łąkowa (dz. nr 363/11)
140	188140 N	Narzým (dz. nr 281/1, 282/2)
141	188141 N	Sochy (dz. nr 81)
142	188142 N	Sochy (dz. nr 105)
143	188143 N	Sochy (dz. nr 29, 54)
144	188144 N	Sochy (dz. nr 43)
145	188145 N	Sochy (dz. nr 146)
146	188146 N	Sochy (dz. nr 123)
147	188147 N	Sochy (dz. nr 160, 173 od dr. nr 188075 N do dr. nr 188070 N)
148	188148 N	Sochy (dz. nr 178, od dr. nr 188070 N do dr. nr 188070 N)
149	188149 N	Kraszewo (dz. nr 142, 145/1, 149)
150	188150 N	Kraszewo (dz. nr 141/3)
151	188151 N	Kraszewo (dz. nr 83)
152	188152 N	Kraszewo (dz. nr 53)
153	188153 N	Kraszewo (dz. nr 44)
154	188154 N	Kraszewo (dz. nr 31 i 4)
155	188155 N	Kraszewo (dz. nr 27)
156	188156 N	Kraszewo (dz. nr 25)
157	188157 N	Purgałki (dz. nr 3 i 72)
158	188158 N	Purgałki (dz. nr 20)
159	188159 N	Purgałki (dz. nr 26 i 27)
160	188160 N	Purgałki (dz. nr 36)
161	188161 N	Purgałki (dz. nr 46)
162	188162 N	Purgałki (dz. nr 81, 83 i 88)
163	188163 N	Purgałki (dz. nr 85)
164	188164 N	Purgałki (dz. nr 102 i 120)
165	188165 N	Purgałki (dz. nr 108)
166	188166 N	Purgałki (dz. nr 131)

167	188167 N	Wierzbowo (dz. nr 76)
168	188168 N	Wierzbowo (dz. nr 51)
169	188169 N	Wierzbowo (dz. nr 90)
170	188170 N	Wierzbowo (dz. nr 53)
171	188171 N	Wierzbowo (dz. nr 58 i 91)
172	188172 N	Wierzbowo (dz. nr 16)
173	188173 N	Wierzbowo (dz. nr 7)
174	188174 N	Wierzbowo (dz. nr 2)
175	188175 N	Wierzbowo (dz. nr 5)
176	188176 N	Białuty, dz. nr 339, pow. w ha 0,11, KW nr EL1D/00021229/6
177	188177 N	Białuty, dz. nr 379, pow. w ha 0,17, KW nr EL1D/00026652/5
178	188178 N	Łowo-Osada, dz. nr 135/3, pow. w ha 0,0538, KW nr EL1D/00039286/2
179	188179 N	Łowo-Osada, dz. nr 512/10, pow. w ha 0,0387, KW nr EL1D/00018033/1
180	188180 N	Łowo-Osada, dz. nr 512/12, pow. w ha 0,0613, KW nr EL1D/00028641/9
181	188181 N	Łowo-Osada, dz. nr 521/10, pow. w ha 0,0955, KW nr EL1D/00036754/3
182	188182 N	Łowo-Osada, dz. nr 741/10, pow. w ha 0,1603, KW nr EL1D/00039286/2
183	188183 N	Łowo-Osada, dz. nr 1037/1, pow. w ha 0,1359, KW nr EL1D/00031725/6
184	188184 N	Łowo-Osada, dz. nr 1187/1, pow. w ha 0,3522, KW nr EL1D/00016605/8
185	188185 N	Łowo-Osada, dz. nr 1196/6, pow. w ha 0,0037, KW nr EL1D/00039347/8
186	188186 N	Narzym, dz. nr 280/35, pow. w ha 0,3895, KW nr EL1D/00039347/8 (oraz dz. nr 574/1) - ul. Żytnia
187	188187 N	Narzym, ul. Przyjaciół (dz. nr: 370/6, 371/1)
188	188188 N	Narzym, dz. nr 372/9, pow. w ha 0,0833, KW nr EL1D/00023227/6
189	188189 N	Narzym ul. Piaskowa (dz. nr: 379/6, 379/7)
190	188190 N	Narzym, dz. nr 380/1, pow. w ha 0,1042, KW nr EL1D/00038165/1
191	188191 N	Mławka, dz. nr 142/1, pow. w ha 0,34, KW nr EL1D/00039276/9
192	188192 N	Mławka (dz. nr: 142/2, 142/3)
193	188193 N	Białuty, dz. nr 90, pow. w ha 2,63, KW nr EL1D/00036694/4
194	188194 N	obręb Dźwierznia dz. nr 8 odchodząca od drogi powiatowej nr 1556 N
195	188195 N	obręb Dźwierznia dz. nr 14 odchodząca od drogi powiatowej nr 1556
196	188196 N	obręb Kraszewo dz. nr: 114/15, 114/18, 114/20 (działki odchodzące od drogi gminnej nr 188030 N)
197	188197 N	obręb Kraszewo dz. nr: 114/6 i 114/22 działki odchodzące od drogi gminnej nr 188030 N
198	188198 N	obręb Łowo-Osada dz. nr: 499/2, 509/2, 512/4 i 513/4 ul. Kochanowskiego odchodząca od drogi powiatowej nr 1595 N
199	188199 N	obręb Kraszewo dz. nr: 114/19, 114/33 i 114/34
200	188200 N	Łowo-Osada dz. nr 132, droga odchodząca od drogi powiatowej nr 1591 N do drogi powiatowej nr 1554 N, KW EL1D/00039286/2
201	188201 N	Łowo-Osada dz. nr 153/7, ul. Mazurska, KW EL1D/00042270/1
202	188202 N	Łowo-Osada dz. nr 491/3, część ul. Leśnej – droga odchodząca od drogi powiatowej nr 1595 N, KW EL1D/00023116/5
203	188203 N	Kraszewo, dz. nr 97/18, obręb Kraszewo
204	188204 N	Kraszewo, dz. nr 97/27, obręb Kraszewo
205	188205 N	Gajówki, dz. nr 8, obręb Mansfeldy
206	188206 N	Gajówki, dz. nr: 5/7, 5/8, 5/22, 5/25, obręb Mansfeldy
207	188207 N	Gajówki, dz. nr 80, obręb Mansfeldy
208	188208 N	Brodowo, dz. nr 159 od drogi powiatowej nr 1304 N, obręb Brodowo
209	188209 N	Brodowo, dz. nr 220, obręb Brodowo
210	188210 N	Brodowo, dz. nr 239, obręb Brodowo
211	188211 N	Pruski, dz. nr 48/6, obręb Janowo-Pruski
212	188212 N	Łowo-Osada, ul. Jagiellońska (dz. nr: 511/1, 567/1 i 842/12)
213	188213 N	Łowo-Osada, ul. Wyzwolenia (dz. nr: 38/3 i 38/4)
214	188214 N	obręb Kraszewo, dz. nr: 133 i 170/3

XVII. Realizacja polityk, programów, strategii

1. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Iłowo-Osada na lata 2016 - 2025:

Dokument przyjęty na podstawie Uchwały nr XXV/143/16 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 16.09.2016 r.

Główne założenia:

- Cel strategiczny 1. Wzmacnianie kompetencji służących prawidłowemu i efektywnemu wypełnianiu ról rodzinnych, społecznych i zawodowych – wsparcie finansowe podopiecznych GOPS; współrealizacja projektów z EFS dotyczących aktywizacji społeczno-zawodowej.
- Cel strategiczny 2. Wzmocnienie rodzin w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji oraz przezwyciężaniu trudności życiowych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju dzieci i młodzieży – wspieranie rodzin z problemami wychowawczymi; prowadzenie GŚŚ; prowadzenie poradnictwa psychologicznego; praca socjalna.
- Cel strategiczny 3. Kreowanie warunków rozwoju świadomej i aktywnej społeczności lokalnej – udział w kampanii Biała wstążka;
- Cel strategiczny 4. Poprawa jakości życia osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorujących – realizacja usług opiekuńczych.

2. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Iłowo-Osada na lata 2019-2023:

Przyjęty Uchwałą Nr IV/16/18 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Iłowo-Osada na lata 2019-2023.

Główne założenia:

Utworzenie i działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym:

- realizacja procedury Niebieska Karta
  - udział w szkoleniach
  - udział w kampaniach m.in. Reaguj na przemoc, Biała wstążka
  - działalność profilaktyczna – warsztaty
  - działalność informacyjna
  - działalność interwencyjna i pomocowa
- współpraca między instytucjami

3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

W myśl art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych i współuzależnionych należy do zadań własnych gminy. Realizacja w/w zadań oraz wymienionych w art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 poz. 2050 z późn. zm.), które również należą do zadań własnych prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 stanowi załącznik do Uchwały Nr XXVII/170/20 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 29 grudnia 2020 r.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 były środki finansowe z budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2021 roku. Łączna wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2021 r. wyniosła **116.750,10 zł**.

Wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie gminy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2021 r. wyniosła 119.000,00 zł. Faktycznie wykorzystano na realizację programu kwotę w wysokości **106.581,46 zł**. Z czego kwota **9.265,10 zł** wydatkowana została na realizację przeciwdziałania narkomanii.

Gmina Iłowo-Osada w 2021 r. dodatkowo uzyskała kwotę **11.323,29 zł** od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych w ilości nominalnej napoju nie przekraczającej 300 ml. Łączna wysokość środków finansowych uzyskanych w 2021 r. przez gminę (roczne opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach nie przekraczających 300 ml.) wyniósł **117.904,75 zł**.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 r. realizowane były następujące zadania:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Pomoc i wsparcie terapeutyczne prowadzone było przez certyfikowanego terapeutę uzależnień. Dyżury specjalisty odbywały się raz w tygodniu po 2 godziny. W ramach działań punktu konsultacyjnego prowadzona była grupa wsparcia dla osób uzależnionych. Dla uczestników grupy wsparcia przygotowano paczki świąteczne. W ramach tego zadania wydatkowano kwotę w wysokości 8.700 zł.
2. W ramach wsparcia placówek udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym dofinansowano działalność NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie na łączną kwotę 4.555,10 zł (zakup testów narkotykowych, ponadetatowe zajęcia prowadzone przez pracowników Ośrodka, superwizję zespołu terapeutycznego).
3. Wsparto finansowo działalność Gminnej Świetlicy Socjoterapeutycznej w Iłowie-Osadle oraz Świetlicy Środowiskowej w Pruskach działających przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Na działalność placówek przeznaczono 5.484,20 zł w tym na doposażenie: 1.824,20 zł oraz 3.660,00 zł zakup paczek świątecznych.
4. GKRPA zleciła przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych:
  - „Narkotyki. Najbardziej popularne używki” dla uczniów z ZSTiO w Iłowie-Osadle - 1.050,00 zł,
  - „Narkotyki, niszczyciele życia” dla uczniów ZS nr 1 Szkoła Podstawowa w Iłowie-Osadle - 1.260,00 zł,
  - „Alkohol, najbardziej popularna używka” dla uczniów z ZS nr 1 w Iłowie-Osadle oraz ZS nr 2 w Narzymiu – 3.600,00 zł,
  - Szkolenie dla nauczycieli z ZS nr 1 w Iłowie-Osadle oraz ZS nr 2 w Narzymiu

- w ramach rekomendowanego programu profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego” – 3.250,00 zł oraz materiały do realizacji programu – 3.900,00 zł,
- „Nie daj się uzależnieniom” dla uczniów ZS nr 2 w Narzymiu oraz ZSTiO w Iłowie-Osadzie – 3.300,00 zł.
5. Sfinansowano zakup pomocy edukacyjno-terapeutycznych, dla uczniów z Zespołu Szkół Nr 2 w Narzymiu - za łączną kwotę 598,99 zł., strojów sportowych dla uczniów Zespołu Szkół Nr 1 w Iłowie-Osadzie w ramach zajęć programu profilaktycznego szkoły w kwocie 5.000,00 zł, oraz wyposażenie ZS Nr 1 w Iłowie-Osadzie w niezbędny sprzęt w ramach zajęć profilaktycznych – 1.717,00 zł.
  6. Udział w kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł oraz Przeciw Pijanym Kierowcom – 3.936,00 zł.
  7. Zakup promocyjnych gadżetów „Trzeźwo patrzę na świat” – 4.166,93 zł.
  8. Współorganizowanie i współfinansowanie profilaktycznych festynów rodzinnych – 5.412,47zł.
  9. Zlecenie pozalekcyjnych zajęć sportowych organizacji pozarządowej w ramach ogłoszonego konkursu – 30.000 zł.
  10. Dofinansowanie Dnia Dziecka w Zespole Szkół Nr 1 w Iłowie-Osadzie – 962,63 zł.
  11. Sfinansowanie szkolenia terenowego dla sprzedawców napojów alkoholowych – 1.500,00 zł.
  12. Sfinansowano pobyt dla jednej osoby na warsztatach trzeźwościowo- terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w kwocie 300,00 zł.

Członkowie GKRPA w 2021 roku w ramach swoich zadań odbyli 14 posiedzeń oraz przeprowadzili sześć kontroli w 6 punktach sprzedaży napojów alkoholowych dotyczące przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W ramach pracy komisji wydano 15 pozytywnych opinii dotyczących zezwoleń na sprzedaż napoi alkoholowych, przeprowadzono rozmowy motywacyjno-edukacyjne z 33 osobami borykającymi się problemem alkoholowym.

Podjęto decyzję o przygotowaniu do Sądu Rejonowego w Działdowie I Wydział Cywilny 7 wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu – koszt poniesionych opłat za wydanie opinii przez biegłych w przedmiocie stwierdzenia uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego wyniósł – 2.677,64 zł oraz poniesiono 700 zł opłat za złożenie wniosków.

Wynagrodzenie członków GKRPA wyniosło 17.322,00 zł.

Wynagrodzenie pełnomocnika w roku 2021 wyniosło 9.961,80 zł brutto.

4. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Iłowo-Osada na lata 2020-2022:

Dokument przyjęty na podstawie Uchwały nr XVI/93/196 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 30.12.2019.

Główne założenia:

- Opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
  - 1) zapewnienie asystenta rodziny,
  - 2) prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

- Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

5. Program Wieloletni SENIOR+

Głównymi założeniami było:

Utworzenie (pomieszczenia) Klubu SENIOR+ w Iłowie-Osadzie w ramach Programu Wieloletniego SENIOR+ na lata 2015-2020. Remont i adaptacja pomieszczeń.

Nakłady finansowe:

- 99.989 zł – dotacja
- 38.343 zł – środki własne.

Okres pandemii COVID-19 utrudniał rekrutację do Klubu Senior+ w Iłowie-Osadzie od samego początku jego utworzenia. Obostrzenia i zamykanie placówek tego typu w okresie największych zachorowań w 2020 r. i 2021 r. utrudniały rozpoczęcie funkcjonowania placówki. Jednak od maja 2021 r. wystartowano z zajęciami dla naszych seniorów. Obecnie z zajęć w Klubie Senior+ w Iłowie-Osadzie korzysta 17 osób.

6. Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie obejmuje swoim działaniem cały obszar Gminy.

Działalność obejmuje przede wszystkim realizację ustawy o pomocy społecznej wraz z wszelkimi formami pomocowymi świadczonymi na rzecz klientów pomocy społecznej w szczególności: usługi opiekuńcze, zapewnienie posiłku, realizacja świadczeń. W 2021r. oprócz zadań z pomocy społecznej GOPS realizował zadania zlecone gminy w zakresie ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych, zaliczce alimentacyjnej, pomocy państwa w wychowaniu dzieci, świadczenie Dobry Start, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych, świadczenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, Karta Dużej Rodziny, wydawanie zaświadczeń w ramach programu Czyste Powietrze.

Do realizacji zadań z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej w strukturze GOPS funkcjonują następujące działy: pomocy środowiskowej, świadczeń rodzinnych, dodatków, komórka organizacyjno-administracyjna oraz samodzielne stanowiska głównej księgowej i specjalisty pracy z rodziną. Przy Ośrodku funkcjonuje Gminna Świetlica Socjoterapeutyczna w Iłowie-Osadzie, Świetlica Środowiskowa w Pruskach (od X 2021 r.) oraz Klub Senior+.

1) Realizacja zadań związanych z pomocą środowiskową

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Z kolei system świadczeń rodzinnych jest wsparciem, dla rodzin gorzej sytuowanych, w wychowaniu dziecka /dzieci/, oraz w sytuacji kiedy w rodzinie znajduje się osoba niepełnosprawna wymagająca opieki i pomocy. Jego charakter jest mniej selektywny niż systemu świadczeń z pomocy społecznej, o czym świadczą chociażby wyższe kryteria dochodowe określające uprawnienia do świadczeń rodzinnych. W kwietniu 2016 roku weszła w życie ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, zwana "Programem

Rodzina 500+". Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych

z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenia wypłacane przez Ośrodek będą do dnia 31.05.2022 r.

Konsekwencją tego rozróżnienia jest adresowanie pomocy społecznej do osób o najniższych dochodach, które jednocześnie spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej. Kryterium dochodowe ustalone przez ustawodawcę zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wynosiło od października 2018 kryterium wynosi 528 i 701 zł. Ponadto, ustawodawca uwarunkował również prawo do świadczeń w zależności od problemów występujących w rodzinie. Oznacza to, że oprócz ubóstwa wynikającego w sposób bezpośredni z istniejącego kryterium dochodowego w rodzinie występować musi jeden z następujących problemów: sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego szczególnie rodzin niepełnych lub wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm i narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa i ekologiczna określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Dla osób ubogich spełniających kryteria definiowane przez ustawę Ośrodek ma możliwość przyznania: zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku celowego, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie, który nie podlega zwrotowi, jak również zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty przyznanej.

Poza wspomnianą pomocą w formie świadczeń pieniężnych, obecnie funkcjonujący system pomocy oferuje usługi opiekuńcze, pomoc środowiskową, pomoc instytucjonalną, pomoc finansową na pokrycie wydatków w publicznych zakładach opieki zdrowotnej, interwencję kryzysową, sprawienie pogrzebu.

Wśród zadań realizowanych przez GOPS występują zadania zlecone finansowane przez budżet państwa oraz zadania własne Gminy. Wśród zadań zleconych wymienić należy: zasiłki i pomoc w naturze, w zakresie zasiłków stałych i zasiłków okresowych, świadczenia zdrowotne od wypłacanych zasiłków stałych, świadczenia rodzinne. Wśród zadań zleconych wymienić należy: zasiłki i pomoc w naturze, w zakresie zasiłków stałych i zasiłków okresowych, świadczenia zdrowotne od wypłacanych zasiłków stałych, świadczenia rodzinne.

Łączne wykonanie wydatków na dzień 31.12.2021 roku wyniosło **14.290.343,55 zł**, z czego wykonanie z dotacji na zadania własne i zlecone to **11.978.725.89 zł**, natomiast środki pochodzące z budżetu Gminy to **2.138.965,16 zł**, EFS **130.130,46 zł**, PFRON **42.522,04**.

W roku 2021 pomocą objęte zostały **251 rodziny**, w których żyło **688 osób**. Poszczególne wydatki kształtowały się następująco:

- zasiłki stałe – **171 świadczenia** na łączną kwotę **96.294,24 zł** oraz składki zdrowotne w kwocie **8.756,34 zł**;
- zasiłki okresowe – **709 świadczeń** na kwotę **277.042,41 zł**;

- zasiłki celowe i w naturze wraz z zasiłkami na zakup posiłku lub żywności oraz zasiłku z EFS – na kwotę **177.560,49 zł** – z tej formy skorzystało **258 osób**.

Ponadto dożywiano **145 uczniów z 66 rodzin** (łącznie **8939 posiłków** za kwotę **55.855,40 zł**).

W 2021 roku GOPS realizował zadania wynikające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2019. Poza kwalifikowaniem osób do programu, pracownicy ośrodka wydawali również żywność. Z uwagi na warunki magazynowe pracownicy Ośrodka wydali w 2021 r. **40,501 tony** żywności (z czego.: ponad **39 ton** - żywność podstawowa, blisko **1,35 tony** - żywność dodatkowa) dla **700** potrzebujących osób. Wkład finansowy Ośrodka

w realizację zadań PO PŻ wyniósł w 2021 r **5.600 zł** jako środki na działania dodatkowe dla organizacji o zasięgu regionalnym – Bank Żywności w Olsztynie.

Usługi opiekuńcze świadczone były w **18** środowiskach dla **18** osób, w których Polski Czerwony Krzyż w Olsztynie Oddział w Działdowie przepracowały łącznie **6944** godzin przy koszcie **182.627 zł**.

Gmina ponosiła również odpłatność za pobyt **12** mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej. Łącznie opłacono **137 świadczeń** za pobyt mieszkańców Gminy w Domach Pomocy Społecznej na kwotę **405.859,21zł**.

W ramach realizacji zadań związanych z prowadzeniem przez Gminę Ośrodka Pomocy Społecznej (dział 85219) wydatkowano łącznie **998.522,12 zł** (w tym środki własne **855.544,26 zł** oraz dotacja **142.977,86 zł**). W ramach działu sfinansowano wydatki bieżące, tj. wynagrodzenia, dodatkowe wynagrodzenia roczne i pochodne od wynagrodzeń w łącznej wysokości **761.328,56 zł** oraz pozostałe wydatki, tj. wynagrodzenia bezosobowe, delegacje, opłaty za media, ubezpieczenia, opłaty bankowe, licencje, szkolenia, remont pomieszczeń, montaż monitoringu, doposażenie w sprzęt komputerowy, odpis na ZFŚS na łączną kwotę **237.193,56 zł**.

2) Świadczenia rodzinne

Prawo do świadczeń z systemu świadczeń rodzinnych uzależnione jest między innymi od wysokości miesięcznego dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę. W bieżącym okresie zasiłkowym kryterium to wynosi 674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł na osobę, jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, Ośrodek w zakresie świadczeń rodzinnych wydał **354** decyzje, w tym **46** decyzje odmowne. Ze świadczeń rodzinnych korzystają **327** rodziny, w tym **5** osób przebywających na urloпах wychowawczych. Łącznie w ciągu 2021 roku wypłacono **9196** zasiłków rodzinnych z dodatkami na łączną kwotę **967.247,22 zł** z czego z tytułu nienależnie pobranych świadczeń zwrócono do Ośrodka **6519 zł**. Ponadto przyznano **89** decyzji i wypłacono **1.939** świadczeń w postaci zasiłku pielęgnacyjnego na kwotę **417.434,56 zł** oraz **503** świadczenia pielęgnacyjne na kwotę **987.317,50 zł**. Wypłacono **101** świadczeń Specjalnego Zasiłku Opiekuńczego w kwocie **62.180,00 zł**. W 2021 roku wypłacono **32** jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka w wysokości **32.000 zł** oraz dla **36** świadczeniobiorców zasiłek dla opiekuna na łączną kwotę **22.320,00 zł**. Wypłacono **241.826,00 zł** świadczenia rodzicielskiego dla **15** osób, łącznie **272** świadczeń oraz **0** świadczenia z ustawy „Za życiem” w wysokości **0**.

W kwocie **180.428,66 zł** opłacono składki społeczne dla osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy oraz składki zdrowotne w wysokości **74.510,59 zł**.

Ponadto dział świadczeń rodzinnych realizuje zadania związane z funduszem alimentacyjnym i postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych. Według stanu na 31 grudnia 2021 r. Ośrodek w ramach realizacji funduszu alimentacyjnego wydał **88** decyzji.

Wyplacono **891** świadczeń dla rodzin na kwotę **335.279,40 zł**. Koszty obsługi działu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wyniosły **104.151,07 zł**, (w tym wynagrodzenia **82.510,87 zł**, przesyłki pocztowe, prowizje bankowe, przekazy pocztowe, licencja roczna na oprogramowanie – **21.640,20 zł**),

Podczas realizacji świadczenia wychowawczego w 2021 r. Wydano **799** informacji o przyznaniu świadczenia, **nie było** decyzji odmownych i skierowano **38** decyzji w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego. W minionym roku wyplacono łącznie **15.706** świadczenia dla **1405** dzieci na łączną kwotę **7.821.349,32 zł**. Koszty obsługi wyniosły świadczenia wychowawczego wyniosły **48.807,28 zł** (w tym wynagrodzenia **37.061,45 zł**, przesyłki pocztowe, prowizje bankowe, licencja roczna na oprogramowanie, odpis na ZFSŚ **11.745,83zł**)

Ponadto wydatkowano **356,89 zł** z przeznaczeniem na obsługę Karty Dużej Rodziny, **5444,95 zł** działalność Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2021 roku rozpatrzono **40** wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, wydano **3** decyzji odmownych, **37** decyzji przyznających. Z decyzji wydanych przez GOPS wyplacono **26.601,41 zł** dodatku mieszkaniowego wraz z ryczałtami na zakup opału. Dodatek dla odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej wyplacono dla **18** wnioskujących z **20**. Wydano **2** decyzje odmowne. GOPS wypłacił **1.137,42 zł** dodatku energetycznego. W 2021 roku GOPS w ramach realizacją stypendium szkolnego o charakterze socjalnym oraz zasiłku szkolnego wydał **187** decyzji przyznających oraz **13** decyzji odmownych. Koszt realizacji stypendium wyniósł **90.397,74 zł** z czego **72.318,19 zł** z dotacji, (środki własne **18.079,55 zł**).

W minionym roku, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie zakończył realizację projektu współfinansowanego z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2021.

W XI.2021 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie zakończył realizację projektu współfinansowanego z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2021. Projekt „Zmieniam siebie- dbam o rodzinę. Edycja II” skierowany był do 20 rodziców borykających się z problemem wychowawczym. W całym projekcie objętych wsparciem jest 20 rodziców wraz z dziećmi (łącznie 96 osób). W 2021 r. nakłady finansowe na projekt wyniosły **130.130,46 zł**.

W maju 2021 r. zaczął funkcjonować Klub SENIOR+ w Iłowie-Osadzie, finansowany ze środków własnych w wysokości **33.561,76 zł**

W rozdziale tym sfinansowano zakup paczek żywnościowych oraz usługi gastronomiczne w postaci obiadu dla osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Iłowo-Osada. Środki pochodziły z PFRON. Plan na koniec grudnia wyniósł **63.200,00 zł** natomiast wykonanie **42.522,04**

XVIII. Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas Diecezji Toruńskiej im. Św. Jana Pawła II w Iłowie-Osadzie to placówka wsparcia dziennego przeznaczona dla 30dorosłych osób przewlekle, psychicznie chorych, niepełnosprawnych intelektualnie oraz wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych zamieszkujących Gminę Iłowo-Osada. Od 1 stycznia 2015 roku placówkę prowadzi Caritas Diecezji Toruńskiej, z którą w grudniu 2019 r. została podpisana kolejna umowa na okres 2020-2024. Jednym z zasadniczych celów działalności Domu w roku 2021 było wdrażanie uczestników do osiągnięcia optymalnego poziomu samodzielności w podstawowych sferach życia poprzez realizację treningów umiejętności społecznych oraz rozbudzanie oraz podtrzymywanie zainteresowań, motywowanie do działania i rozwoju osobistego poprzez realizację różnorodnych zajęć wspierająco-aktywizujących. Formy działań dostosowane były do indywidualnych możliwości, potrzeb

i oczekiwań uczestników. Zajęcia wspierająco - aktywizujące prowadzone były indywidualnie, w grupach lub w zespołach, w zależności od potrzeb i rodzaju zajęć oraz efektów jakie mają być osiągnięte

Placówka realizowała wszystkie ustawowe obowiązki oraz podejmowała stale działania zmierzające do podnoszenia standardu usług prowadzonych w placówce mając na uwadze poprawę w funkcjonowaniu codziennym uczestników ŚDS: treningi umiejętności społecznych, zajęcia wspierająco-aktywizujące, poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia, niezbędną opiekę, terapię ruchową, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację, spożywanie gorącego posiłku oraz inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy. Dom również zapewniał usługi transportowe uczestnikom placówki. Ponadto współpracowano z rodzinami osób korzystających z usług Domu oraz podejmowano również szereg inicjatyw pozwalających na bardziej świadome podejście do problemu niepełnosprawności oraz promujących równość szans w życiu społecznym. Stymulowano rozwój osobisty poprzez opracowanie i realizację indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego (i ewentualne jego modyfikacje).

XIX. Edukacja

Jednostki systemu oświaty prowadzone przez Gminę Iłowo-Osada.

Gmina Iłowo-Osada w roku szkolnym 2020/2021 była organem prowadzącym dla następujących placówek oświatowych:

funkcjonujących w strukturze Zespołu Szkół Nr 1 im. M. Kopernika w Iłowie-Osadle:

- Przedszkola w Iłowie-Osadle, w tym Punktu Przedszkolnego w Białutach,
- Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Iłowie-Osadle.

funkcjonujących w strukturze Zespołu Szkół Nr 2 im. Jana Pawła II w Narzymiu:

- Przedszkola w Narzymiu,
- Szkoły Podstawowej im. K. Małłka w Narzymiu.

Sieć publicznych szkół podstawowych jest zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom zamieszkałym na terenie Gminy Iłowo-Osada, spełnianie obowiązku szkolnego – zgodnie z art. 32 ustawy prawo oświatowe.

Lp.	Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły	granice obwodu szkoły
1.	Szkoła Podstawowa w Białutach	Białuty 1 13-240 Iłowo-Osada	Miejscowość: Białuty, Białuty-Kolonia.
2.	Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Iłowie-Osadle	Iłowo-Osada, ul. Wyzwolenia 11 13-240 Iłowo-Osada	Miejscowości: Chorab, Dwukoły, Dźwierznia, Janowo, Iłowo-Osada, Iłowo-Wieś, Mławka, Pruski, Purgałki, Sochy, Szczepka.
3.	Szkoła Podstawowa im. Karola Małłka w Narzymiu	Narzym, ul. Kościelna 14 13-240 Iłowo-Osada	Miejscowości: Brodowo, Gajówki, Kraszewo, Mansfeldy, Narzym, Wierzbowo.

Obowiązek bezpłatnego transportu i opieki zrealizowanego przez Gminę Iłowo-Osada w roku szkolnym 2020/2021 przedstawia poniższa tabela

	Zespół Szkół Nr 1 w Iłowie - m Osadzie	Zespół Szkół Nr 2 w Narzymiu	Szkoła Podstawowa w Białutach
Liczba uczniów dowożonych	57	91	13

Opracowanie własne na podst. Arkuszy organiz. stan na 01.09.2021 r.

Uczniowie niepełnosprawni z terenu Gminy Iłowo-Osada realizujący obowiązek szkolny oraz obowiązek nauki mają zapewniony transport oraz opiekę podczas przewozu do Ośrodka Rehabilitacyjno - Edukacyjno -Wychowawczego w Działdowie oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Mławie.

Uczniowie według wieku w roku szkolnym 2021/2022

Nazwa szkoły / placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	3 lata	4 lata	5 lat	6 lat	7 lat	8 lat	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat	17 lat
Przedszkole im. Św. Józefa w Iłowie	24		8	5	4	7											
Przedszkole w Iłowie – Osadzie	123	5	24	38	29	32											
Punkt Przedszkolny w Białutach	19	2	8	4	5												
Szkoła Podstawowa w Iłowie - Osadzie	378	18					36	33	49	45	50	51	46	58	6	2	2
Przedszkole w Narzymiu	81	4	10	80	32	21											
Szkoła Podstawowa w Narzymiu	202						25	30	25	23	21	31	21	24	1	1	
Szkoła Podstawowa w Białutach	49						5	6	8	6	4	6	9	4	1		

Liczba oddziałów w roku szkolnym 2021/2022

	Zespół Szkół Nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Iłowie-Osadzie Liczba uczniów	Zespół Szkół nr 2 im. Jana Pawła II w Narzymiu Liczba uczniów	Szkoła Podstawowa w Białutach Liczba uczniów
I	2	1	1
II	2	2	1
III	2	1	1
IV	2	1	1
V	2	1	0
VI	1	1	1
VII	3	2	1
VIII	4	2	1
Ogółem	18	11	7

Oprac. własne na podst. SIO stan na 30.09.2021 r.

Baza sportowa szkół prowadzonych przez Gminę Iłowo-Osada obejmuje 3 sale gimnastyczne w pełni wyposażone w sprzęt sportowy do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W ZS Nr 1 w Iłowie -Osadzie jest 1 szkolny gabinet stomatologiczny, 1 gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, 1 gabinet pedagoga, 1 gabinet logopedy.

W ZS Nr 2 w Narzynie jest 1 gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Szkoły posiadają pracownie komputerowe, które są wyposażone w sprzęt multimedialny w tym: komputery, tablice multimedialne, rzutniki i inne niezbędne do prowadzenia zajęć z uczniami.

Finansowanie oświaty

Podstawowym źródłem finansowania oświaty na terenie gminy jest subwencja oświatowa, stanowiąca część subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostki samorządu terytorialnego. Wielkość części oświatowej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa. Podział subwencji oświatowej pomiędzy poszczególne samorządy następuje według algorytmu wprowadzonego w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej.

Wysokość subwencji otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego zależy od liczby uczniów przeliczeniowych i wielkości standardu A oraz, w mniejszym stopniu, od struktury zatrudnienia. Liczba uczniów przeliczeniowych zależy od liczby uczniów rzeczywistych w poszczególnych grupach i wartości wag, które odpowiadają tym grupom.

Dodatkowymi źródłami finansowania oświaty są, dotacje, środki unijne, programy rządowe.

XX. Biblioteki gminne

Najważniejszy cel, jaki utrzymała biblioteka w 2021 roku, to utrzymanie czytelnictwa na poziomie 2020 r. pomimo trudnego roku w pandemii COVID-19. Biblioteka w Iłowie – Osadzie rejestrowała nowych czytelników i starała się, aby obsługa czytelnicza i informacyjna była na wysokim poziomie.

Wykorzystując czas zamknięcia przeprowadzono skontrum księgozbioru w bibliotece głównej. Biblioteka dbała o stały dopływ nowości.

W 2021 r. zakupiła 474 nowe książki, w tym 249 z dotacji Biblioteki Narodowej. Mimo to zmniejszył się do 7 wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców w porównaniu z 2020 r., kiedy to wynosił 9. Biblioteka wzięła udział w projekcie Instytutu Książki pn. "Mała Książka-Wielki Człowiek". Wydawała wyprawki czytelnikom w wieku 3-6 lat. Pozytywny wynik udziału w projekcie to pozyskanie nowych małych czytelników.

Zbiory

Widoczne jest duże zainteresowanie lokalnej społeczności, a szczególnie użytkowników biblioteką, jej zasobami oraz potrzebą uzyskania odpowiedzi na konkretne zapytania informacyjne. W uzupełnianiu zbiorów uwzględnia się wysokie zapotrzebowanie na materiały biblioteczne dla osób uczących się, a szczególnie lektury. Struktura zakupu to dobrze przemyślany wybór książek zgodny z zapotrzebowaniem czytelników, którym biblioteka służy. Rozpoznajemy potrzeby czytelnicze poprzez prowadzone rozmowy i wywiady z czytelnikami tworząc zbiory uniwersalne dla wszystkich grup użytkowników. W 2021 r. Biblioteka na zakup nowości wydała 10 500,00 zł, w tym 5 110,00 zł z dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu "Zakup nowości do

bibliotek", 5 390,00 zł ze środków organizatora. Ogółem zakupiono 474 wol. książek drukowanych, w tym z własnych środków 225 wol., z realizacji programu MKiDN 249 wol. Do trzech bibliotek w gminie prenumerowano 12 tytułów prasy. Na zakup prasy wydano 2 468,00 zł.

Stan księgozbioru bibliotek publicznych na koniec 2021 r. wynosił ogółem 16 737 wol. (-878) w porównaniu z 2020 r., w tym w GBP w Iłowie-Osadzie 9552 wol. (-351), w Filii w Białutach 3846 wol. (-215), w Filii w Narzymiu 3339 wol. (-312).

Struktura księgozbioru w gminie:

literatura piękna dla dzieci 4949 wol,

literatura piękna dla dorosłych 9024 wol.,

literatura popularno-naukowa 2764 wol..

Wskaźnik zbiorów na 100 mieszkańców to 237 wol..

W 2021 r. ubytkowano ogółem w trzech bibliotekach 1352 wol. książek zniszczonych, w tym w GBP w Iłowie-Osadzie 684 wol., w Filii w Narzymiu 403 wol., w Filii w Białutach 265 wol.

Czytelnictwo w gminie.

W roku 2021, jak i poprzedni, był trudny dla Biblioteki i czytelnictwa. Niektórzy użytkownicy w obawie o swoje zdrowie zrezygnowali z usług. Jednak dzięki staraniom nie zanotowano spadku czytelnictwa w porównaniu do roku 2020.

W gminie zarejestrowano ogółem 661 czytelników, w tym w GBP w Iłowie-Osadzie 510, w Filii w Białutach 50, a w Filii w Narzymiu 101 czytelników.

Wypożyczenia książek na zewnątrz wyniosły ogółem 11 941 wol. (-455), w tym:

w GBP w Iłowie-Osadzie 10586 wol.(-249),

w Filii w Białutach 446 wol.(+242) ,

w Filii w Narzymiu 909 wol. (-448).

Liczba wypożyczonych książek i czasopism nieoprawnych na zewnątrz i na miejscu na 100 mieszkańców wyniosła 192.

Liczba udzielonych informacji - 24. Biblioteka była organizatorem imprez o charakterze edukacyjnym i kulturalnym, a także szkoleń bibliotecznych dla użytkowników. Liczba imprez, konkursów, lekcji bibliotecznych w 2021 roku - 34, w których uczestniczyło 728 osób.

Z zarejestrowanych 661 czytelników najliczniejszą grupę stanowią osoby uczące się (48%). Dzieląc czytelników w/g płci, to kobiety stanowią przewagę (66%). Kobiety stanowią 0

Obsługa specjalnych grup użytkowników biblioteki (niepełnosprawnych, seniorów) - Biblioteka obsługuje seniorów - ludzi starszych. Czytelnikom w podeszłym wieku dostarcza książki do domu, tzn. świadczy usługę książka na telefon. Obsługuje 4 takich czytelników. Obsługuje również uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy Caritas w Iłowie-Osadzie znajdującego się w ty samym budynku, którzy ponadto chętnie uczestniczą w organizowanych imprezach kulturalnych i edukacyjnych.

E-usługi biblioteki. Katalog on-line zawiera 11 060 dokumentów. Liczba odwiedzin bazy - 3200 od dnia 01.09.2012 r. Biblioteka otrzymała z MBP w Działdowie wygenerowane kody na każdy miesiąc świadczenia usługi przez Legimi, które uprawniały do jednoczesnego czytania e-booków i słuchania audiobooków i synchrobooków. Na każdy miesiąc począwszy od lutego otrzymała 10 kodów i wszystkie udostępniała zarejestrowanym użytkownikom.

Materiały dotyczące historii lokalnej swojego środowiska.

Biblioteka gromadzi i przechowuje materiały dotyczące historii lokalnej swojego środowiska. Prowadzi kartotekę regionalną. Gromadzi i przechowuje wszystkie dostępne materiały o gminie, w tym czasopismo lokalne "Echo", dokumenty życia społecznego, broszury, druki okolicznościowe, plakaty, foldery, ulotki i własne kalendarze.

XXI. Ośrodki kultury, sportu, kluby i świetlice

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Iłowie-Osadzie w 2021 roku administrował budynki i obiekty:

- Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Iłowie-Osadzie,
- Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu Filia Białuty,
- Świetlic wiejskich w miejscowościach: Brodowo, Dzwierznia, Kraszewo, Mansfeldy, Pruski, Sochy, Wierzbowo, Gminnego Stadionu Sportowego w Iłowie-Osadzie,
- Boiska Sportowego w Narzymiu,
- Kompleksu Sportowego Orlik 2012 w Iłowie-Osadzie,
- Kompleksu Sportowego Orlik 2012 w Narzymiu.

Do podstawowych zadań zapisanych w Statucie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu należy rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych i sportowych, przygotowywanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych i sportowych, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie przedsięwzięć propagujących i prezentujących dorobek kulturalny w gminie, kraju i za granicą. Organizowanie różnorodnych form edukacji artystycznej, kulturalnej, społecznej i naukowej kierowanej do odbiorców wszystkich grup wiekowych, popularyzacja i promocja twórczości artystycznej ze wszystkich dziedzin sztuki, podejmowanie działań integracyjnych w sferze kultury i sportu.

Zgodnie z zapisami o działalności statutowej Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu prowadzone są systematyczne otwarte zajęcia przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zamieszkałych przede wszystkim na terenie naszej gminy. Zajęcia obejmują aktywność w zakresie tańca, sztuk plastycznych oraz muzyki. Ich zasięg obejmuje zarówno uczestników czynnych, tj. zgrupowanych w sekcjach i kołach zainteresowań działających w naszej placówce, jak i biernych, tj. odbiorców produktów działalności artystycznej.

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, zaangażowany jest w przedsięwzięcia kulturalne tworzone we współpracy z innymi podmiotami: szkoły, placówki oświaty, Urząd Gminy, sołectwa, kluby seniora jednostki organizacyjne oraz stowarzyszenia.

Zakończenie

Działania opisane w Raporcie wpisują się w cele strategiczne i operacyjne określone w Strategii Rozwoju Gminy Iłowo – Osada na lata 2016-2025, przyjętej Uchwałą Nr XVI/101/16 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 26 stycznia 2016 r.

Dalsze działania i inwestycje będą realizowane w latach następnych, celem rozwoju gminy Iłowo – Osada oraz poprawy warunków życia jej mieszkańców.